

KULTÚRÁSZ KÖZHASZNÚ EGYESÜLET
Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
Iroda és képzési helyszín: 4025 Debrecen, Postakert u. 8.
Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.
E-mail: info@kulturasz.hu Web: www.kulturasz.hu
Felnőttképzési nyilvántartásba vételi szám: E-000091/2014

HATÁSMÉRŐ TANULMÁNY

Mérőlapok eredményeinek értékelő tanulmánya

készült a BM-17-0057 számú
„Családi biztonság” című projekt keretében

A projekt a Belügyminisztérium és a
Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács támogatásával
valósult meg

Készítette:

Dr. Takács-Miklósi Márta

Tartalom

A hatásmérés célja.....	1
A hatásméréshez használt mérőeszköz.....	2
A hatásmérés folyamata	3
A hatásmérés eredményei.....	4
A kérdőív 1. részének elemzése	4
A kérdőív 2. részének elemzése	8
A kérdőív 3. részének elemzése	20
Összegzés	26
Felhasznált irodalom	28
1. számú melléklet: Hatásméréshez használt kérdőívek.....	29

A hatásmérés célja

A BM-17-0057 számú „Családi biztonság” című projekt keretében megvalósuló tevékenységekhez kapcsolódó hatásmérés eredményeinek elemzését Dr. Takács-Miklósi Márta végezte, akinek egyetemi oktatóként több éves tapasztalata van megalapozó tanulmányok, hatásmérés megtervezésében, lebonyolításában és elemzésének elkészítésében.

A Kultúrász Közhasznú Egyesület vállalta, hogy a projekt hatásaként nő a résztvevők tájékozottsága, elméleti és gyakorlati ismereteinek köre média és internetbiztonság, bűnmegelőzés és településbiztonság területén. Ehhez a projekt minden tevékenysége hozzájárult, különösen az előadássorozatok, tréningek, versenyek, táborok és pedagógus továbbképzések. A Kultúrász Közhasznú Egyesület vállalta továbbá, hogy a projekt eredményeképpen csökkenti az áldozattá válás és a bűnelkövetés esélyét, azáltal, hogy fejleszti a résztvevők szociális kompetenciáit, prevenciós képességeit, pozitív attitűdváltozás elérését segítve.

A projektben megjelenő tevékenységek közül a településbiztonsági tréning családoknak; településbiztonsági és vagyonvédelmi verseny családoknak; média biztonsági tábor; internetbiztonsági tábor és az IKT az egészségnevelésben 30 órás akkreditált pedagógus továbbképzés keretében került sor hatásmérésre. A megvalósítási időszakok alapján megállapítható, hogy a tevékenységek 2017. október 1. és 2018. augusztus 31. között zajlottak. 192 fő körében terveztük a projekt keretében a hatásmérést, 132 fővel valósul meg végül a benyújtott és elfogadott módosításnak megfelelően. A hatásmérés keretében bemenetkor és kimenetkor tesztet tölthettek ki a résztvevők bűnmegelőzés és internetbiztonság témájában. Külön-külön teszt került összeállításra gyermek/ifjúsági és felnőtt korosztály számára.

A hatásmérés közvetlen célja a projekt által megvalósított tevékenységekbe, foglalkozásokba bekapcsolódók internet-, média- és településbiztonság területén való jártasságának vizsgálata, fejlődésük nyomon követése és áldozattá válásuk esélyének csökkentése.

A hatásmérés közvetett célja a projekt eredményességének igazolására irányul: a tevékenységeket (tréning, verseny, tábor és pedagógus továbbképzés) követően a bekapcsolódó lakosság tudatosabb médiafogyasztóvá válik, elővigyázatosabban használja az internet nyújtotta lehetőségeket, csökken áldozattá válásuk esélye.

A hatásméréshez használt mérőeszköz

A hatásmérés egy-egy, felnőttek, illetve kiskorúak számára készített előzetes és utólagos kérdőívvel valósult meg. A kérdőív önértékelésen alapult, jellemzően feleletválasztós és eldöntendő kérdéseket tartalmazott. Az előzetes kérdőívek felvételére mindig az első alkalommal került sor, az utólagos kérdőíveket az utolsó találkozás alkalmával töltötték ki a résztvevők.

A felnőttek számára készült Média- és internetbiztonsági mérőlap három fő részből áll. A kérdőív 1. része a személyes adatok (név, születési adatok, lakóhely és munkahely neve) mellett általános kérdéseket tartalmaz a kitöltő iskolai végzettségére, foglalkozására, munkaerőpiaci státuszára, eszközhasználatára, internetezési, televíziónézési szokásaira vonatkozóan.

A kérdőív második része a média- és internetbiztonsággal kapcsolatos kérdéseket tartalmazza. Ebben a kérdésblokkban különösen hangsúlyosak a közösségi oldalak használatára és a megfelelő jelszóválasztásra vonatkozó kérdések. Eldöntendő kérdések formájában adhatnak választ a kitöltők olyan kérdésekre, amelyekben arról kell döntést hozniuk, vajon egy-egy konkrét esetben történt-e bűncselekmény vagy esetleg csak egyszerű csínyről van szó. A kérdésblokk utolsó kérdésében televíziózással internetes szörföléssel, képfeltöltéssel, zaklatással, szerzői joggal, bűncselekményekkel, családon belüli erőszakkal, gyermekbántalmazással kapcsolatos kérdések esetében kell állást foglalniuk a kitöltőknek szintén eldöntendő kérdések formájában.

A kérdőív harmadik blokkjában település- és épületbiztonsággal kapcsolatos kérdések kaptak helyet tömegközlekedési eszközön történő utazással, betöréssel, idegenekkel való közvetlen kapcsolat kialakításának területét érintve. A felnőtteknek szóló kérdőívben szerepelnek kérdések gépkocsiban hagyott értékes tárgyakkal, PIN kód kezelésével, lakás passzív védelmével kapcsolatban, ezek a kérdések a gyerekeknek készült kérdőívben nem jelennek meg.

A Média- és internetbiztonság mérőlap speciálisan kiskorúak számára készült változata a felnőttek számára készült változathoz hasonlóan három fő részből áll.

A kérdőív első része a személyes adatok (név, születési adatok, lakóhely és iskola neve) után általános kérdéseket tartalmaz a gyermek státuszára, eszközhasználatára, internetezési, televíziónézési szokásaira vonatkozóan.

A kérdőív második része a média- és internetbiztonsággal kapcsolatos kérdéseket tartalmazza. Ebben a kérdésblokkban különösen hangsúlyosak a közösségi oldalak használatára vonatkozó kérdések, mivel a fiatalok ezen oldalakon való igen aktív és elővigyázatlan részvétele közismert jelenség. A felnőttek számára készült kérdőívekhez hasonlóan eldöntendő kérdések formájában adhatnak választ a fiatalok olyan kérdésekre, amelyekben arról kell döntést hozniuk, vajon egy-egy konkrét esetben történt-e bűncselekmény vagy esetleg csak egyszerű diákcsinnyról van szó. A kérdésblokk utolsó kérdésében televíziózással, internetes szörföléssel, képfeltöltéssel, zaklatással, szerzői joggal kapcsolatos kérdések esetében kell állást foglalniuk szintén eldöntendő kérdések formájában. Különbség a felnőtteknek szóló kérdőív kérdéseihöz képest, hogy a gyerekeknek készült verzióban konkrét bűncselekményekkel, családon belüli erőszakkal, gyermekbántalmazással kapcsolatos kérdések nem szerepelnek.

A kérdőív harmadik blokkjában település- és épületbiztonsággal kapcsolatos kérdések kaptak helyet tömegközlekedési eszközön történő utazással, betöréssel összefüggésben.

A gyerekek számára készült verzióban megjelenik plusz kérdésként az idegenekkel való közvetlen kapcsolat kialakításának kérdése.

A kompetenciamérő kérdőívek rögzítésére, feldolgozására, majd elemzésére SPSS 14.0 for windows statisztikai szoftver segítségével került sor, a hatásmérés során a diagramok elkészítése Excel programmal történt.

A hatásmérés folyamata

A mérőlapot a résztvevők a foglalkozásvezetők segítségével töltötték ki, akik kérdés esetén segítettek az értelmezésben, valamint egyben felügyelték is a kérdőívek hiánytalan kitöltését. A foglalkozásvezetők ehhez előzetesen egy felkészítő/tájékoztató alkalommal ismerkedhettek meg a kérdőív összetételével, tartalmával, mérésének jelentőségével, kiértékelésének folyamatát. A kérdőívek kitöltésére először a foglalkozások kezdeti szakaszában került sor, majd a résztvevők egyfajta visszacsatolásként a projekt-tevékenységek lezárásával ezt újra

megismételték. Így nyújtott lehetőséget a foglalkozások során bekövetkező kompetenciaterületek fejlődésének mérésére, a résztvevők tudásában bekövetkezett változások elemzésére, rámutatva ezzel a projekt hatékonyságára.

A hatásmérés eredményei

A projekt során a Kultúrász Közhasznú Egyesület a következő területeken valósított meg hatásmérést, összesen 132 fő körében:

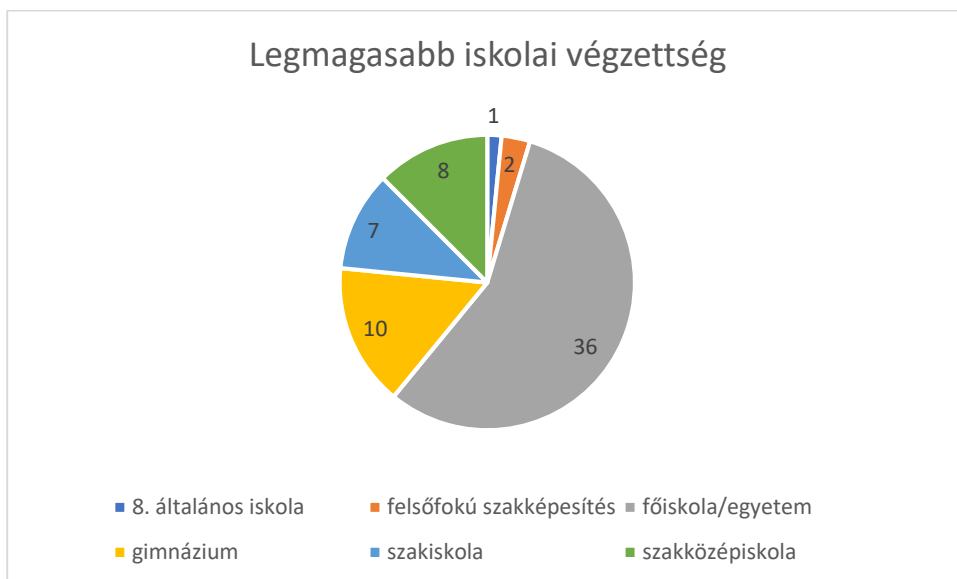
- Településbiztonsági tréning családoknak (3 alkalom)
- Településbiztonsági és vagyonvédelmi verseny családoknak
- Média biztonsági tábor
- Internetbiztonsági tábor
- IKT az egészségnevelésben 30 órás akkreditált pedagógus továbbképzés. (2 csoport)

A kérdőívet kitöltők 52%-a a kiskorúak korosztályából tevődik össze, ezek a személyek vettek részt a családoknak szóló településbiztonsági tréningen és vagyonvédelmi versenyen, valamint a média- és internetbiztonsági táborokban. A 18 éven felüliek (25-62 éves korosztály) a megkérdezettek kisebbik (48 %) csoportját alkotják, ők a tréningek, verseny és pedagógus továbbképzés résztvevői. Elmondható a résztvevőkről, hogy nagyon motiváltak, érdeklődők voltak, hiszen ezeken a foglalkozásokon való részvételük minden esetben önkéntes volt, ez a körülmény a kérdőívek kitöltésében is tetten érhető.

A kérdőív 1. részének elemzése

A kérdőív 1. része az általános, személyes adatok mellett az internet- és médiahasználati szokásokat mérte fel.

A kérdőívet kitöltő **felnőttekről** elmondható, hogy legtöbben Debrecen, illetve Eger és vonzaskörzetében élnek, gyermekotthonban, közintézményben dolgoznak, néhányan kereskedőként, tanárként, vagy vállalkozóként tevékenykednek. Iskolai végzettségüket az alábbi ábra foglalja össze (1. ábra):

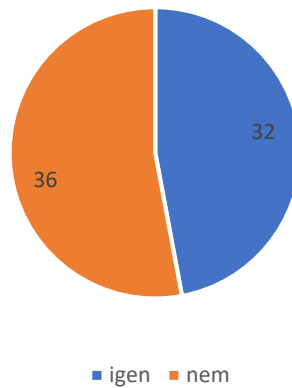
1. ábra: Felnőtt résztvevők legmagasabb iskolai végzettsége

Legtöbben (60 fő) alkalmazotti jogviszonyban állnak, iskolai végzettségüket tekintve dominál a főiskolát/egyetemet végzetek (36 fő) aránya, emellett sokan gimnáziumban (10 fő) vagy szakközépiskolában (8 fő) tanultak és szereztek végzettséget. Jellemzően nem vallották magukat hátrányos helyzetűnek/veszélyeztetettnek, csupán 10 fő választotta ezt a válaszlehetőséget.

A kérdőívet kitöltő kiskorúakról szintén elmondható, hogy legnagyobb arányban Debrecen, illetve Eger és vonzáskörzetében élnek, mindannyian diákok, viszont közel felük (32 fő) vallotta magát hátrányos helyzetűnek/veszélyeztetettnek, ahogyan ezt a 2. ábra bemutatja:

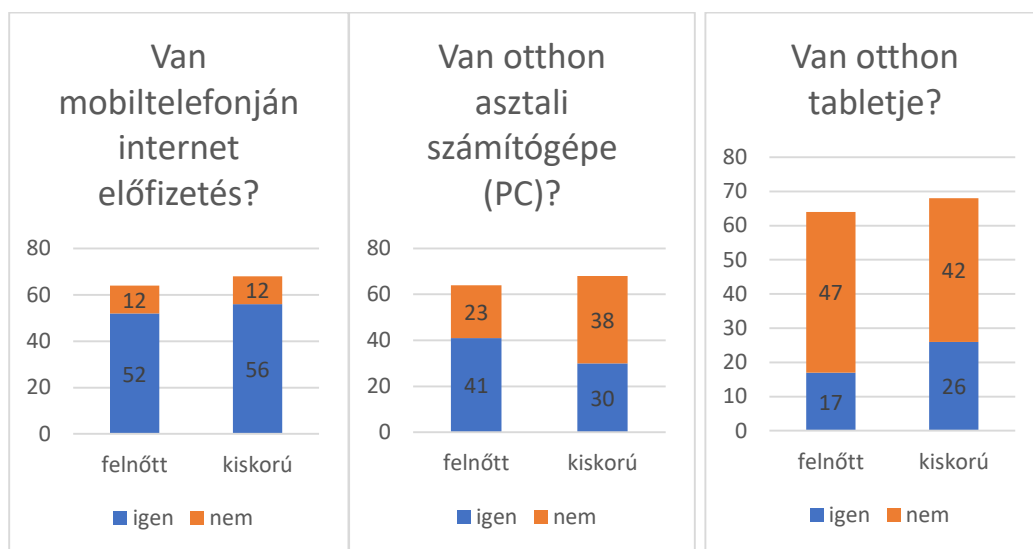
Hátrányos helyzetű vagy veszélyeztetett kiskorúak aránya

2. ábra: Hátrányos helyzetű vagy veszélyeztetett kiskorúak aránya

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) tartalmazza a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermek (fiatal felnőtt) fogalmát. A hátrányos helyzet megállapításának alapja az RGYVK, vagyis a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, amit a gyermekes család anyagi helyzete alapján az önkormányzat jegyzője állapít meg. Hátrányos helyzetű az a gyermek, aki az RGYV felül a Gyvt. 67/A § (1) bekezdésben meghatározott három feltétel (szülők alacsony iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatottsága, elégtelen lakókörnyezet) közül legalább egynek megfelel. A Gyvt. tartalmazza a veszélyeztetettség fogalmát: olyan-magatartás, mulasztás vagy következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. (1997. évi XXXI. törvény 5. § (n) pont) A kérdőív eredményei alapján megállapítható, hogy a projektben résztvevő kiskorúak közel 50%-a hátrányos helyzetű, vagy veszélyeztetett, velük kiemelten fontos foglalkozni, hogy ne váljanak áldozattá, ne kövessenek el bűncselekményt.

Az általános kérdések után a kérdőív a kitöltők internet- és médiahasználati szokásait mérte fel. Az eredményekből megállapítható, hogy a kérdőívet kitöltő felnőttek és kiskorúak közel 85 %-ának van mobiltelefonján internet előfizetés, közel felüknek van asztali számítógépe/laptopja, egyharmaduknak tabletje. Az 3. ábrán látható a vizsgált csoport internet- és médiahasználati jellemzőinek összefoglalása.

3.ábra: Internet-előfizetés és számítógépes eszközök használata

Az eredményekből megállapíthatjuk, hogy igazán szembetűnő különbség nem fedezhető fel a kiskorúak és a felnőttek birtokolt okoseszközeit illetően, mivel az eltérések minimálisak. Kiskorúak esetében magasabb a tablettel birtoklók aránya, míg a felnőttek között nagyobb arányban találunk asztali számítógépet használókat, ez minden bizonnyal összefügg a generációk közötti különbségekkel. A válaszadók televízió-nézési szokásairól elmondható, hogy naponta többször néznek televíziót, felnőttek esetében átlagosan 80 percet, kiskorúak esetében 91 percet.

A kérdőívet kitöltő felnőttek és kiskorúak nagy része (36 felnőtt, 35 kiskorú) jellemzően naponta többször használja az internetet, a felnőttek átlagosan 120 perc, kiskorúak 280 perc terjedelemben, tehát átlagosan 200 perc, vagyis 3,5 óra terjedelemben. Ez az eredmény megegyezik a kérdést vizsgáló statisztikával, amely szerint a hazai állampolgárok átlagosan napi 3,5 órát használják aktívan az internetet (KSH 2017; Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2018).

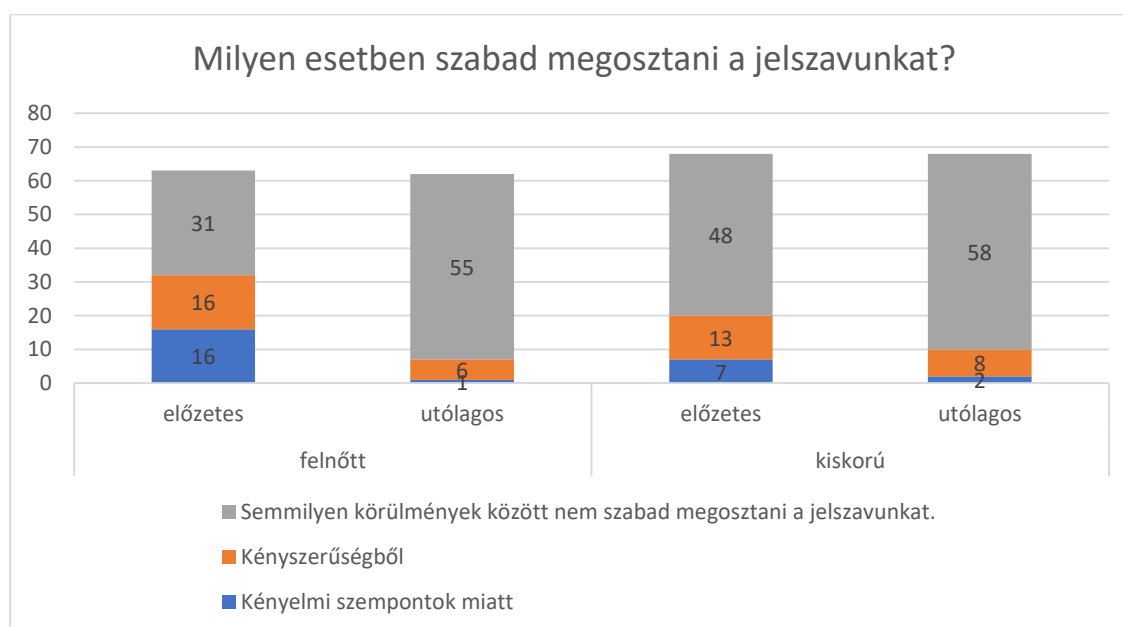
A kérdőív 2. részének elemzése

A kérdőív 2., média- és internetbiztonsági része a leginkább hangsúlyos, a felnőttek számára készült változatban 22 kérdés, a kiskorúaknak készült verzióban 15 kérdés szerepel. Ezek egy része feleletválasztós kérdés volt, majd a blokk végén a felnőttek kérdőívében 12, a kiskorúak kérdőívében 10 eldöntendő kérdés szerepelt. A kérdőív második részének kérdései közül az elemzésben elsősorban a közösségi oldalak használatával, kapcsolódó jogi problémákra vonatkozó kérdésekre helyezem a hangsúlyt az elemzés során.

A hatásmérő kérdőívek eredményei alapján megállapítható, hogy a megkérdezett felnőttek és kiskorúak egyaránt sokat fejlődtek média- és internetbiztonsági területen. Két kérdés vonatkozott a jelszó esetleges megosztására, illetve helyes megválasztására.

A jelszó megosztására vonatkozó kérdés esetében arra kérdeztünk rá, hogy vajon milyen esetben osztható meg jelszavunk. A kérdésre kapott válaszok alakulását az alábbi ábra mutatja:

4. ábra: Milyen esetben szabad megosztani a jelszavunkat?

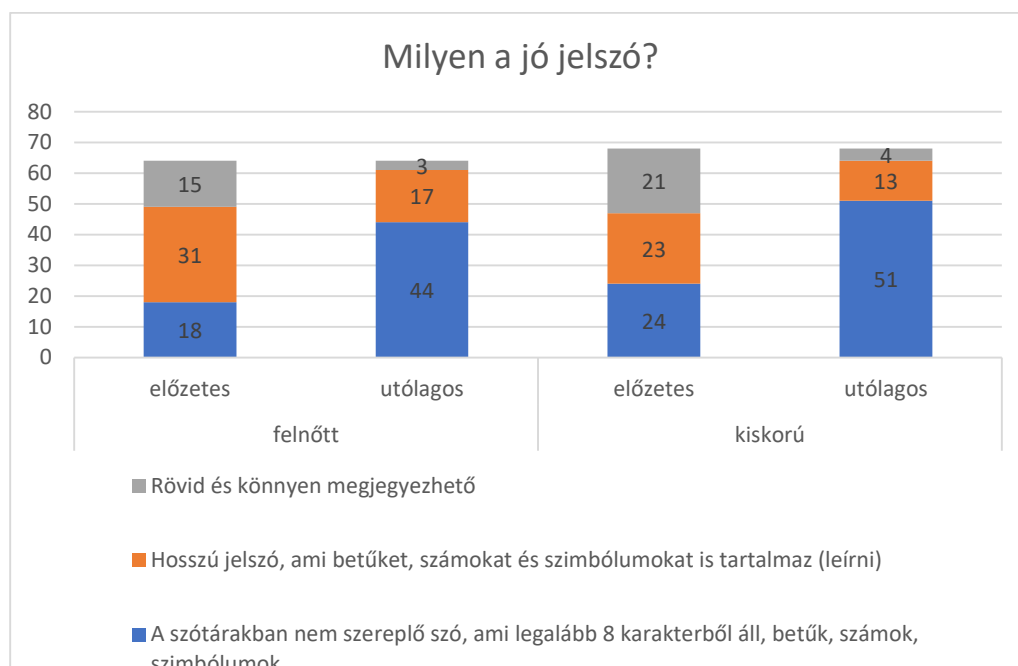

Fontos szabály, hogy a jelszavunkat semmilyen körülmények között nem szabad megosztani, ezzel azonban nem minden résztvevő volt tisztában a projekt kezdetekor. Az előzetes kérdőívben 31 felnőtt és 48 kiskorú, utólagos kérdőívben 55 felnőtt és 58 kiskorú válaszolta

azt, hogy semmilyen körülmények között nem szabad megosztani a jelszavunkat, így a felnőttek esetében 77%-os, a kiskorúak esetében 20%-os fejlődés állapítható meg.

Ennél is nagyobb arányban születtek jó válaszok a projekt végén arra a kérdésre vonatkozóan, hogy milyen egy jó jelszó, amely segítheti az illető jó hírvének megőrzését az interneten. A válaszok alakulását a 5. ábra mutatja:

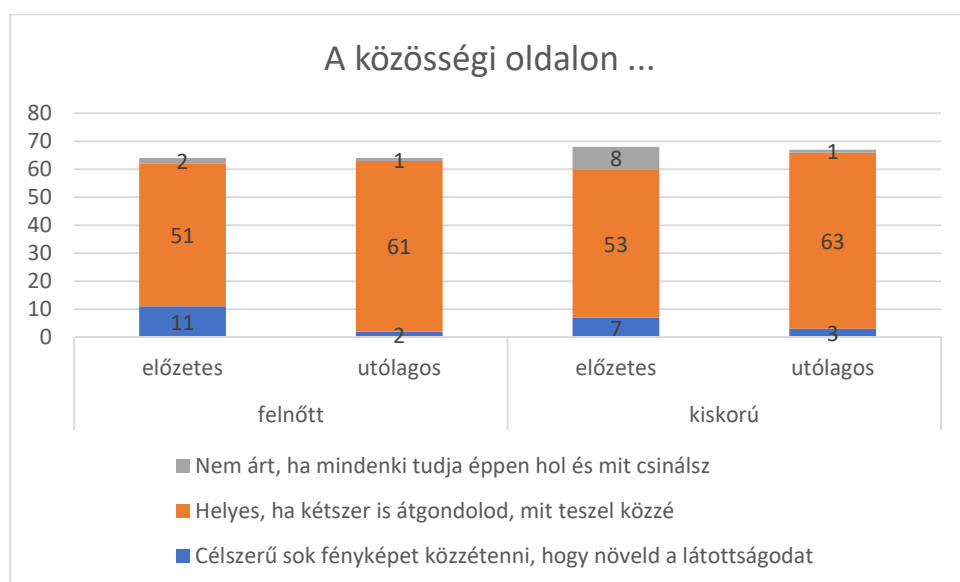
5. ábra: Milyen a jó jelszó?

Úgy tűnik, hogy a projekt kezdetekor a résztvevők nem voltak igazán tisztában azzal, miért fontos egy biztonságos jelszó és milyen jelszót kell választani ahhoz, megvédjék a privát szférájukat. A biztonságos jelszó ugyanis olyan kód, melyet sem egy ember, sem egy gép nem képes könnyen kitalálni. Legmegfelelőbb az, ha szótárakban nem szereplő szó, ami legalább 8 karakterből áll, a betűk mellett számokat és szimbólumokat is tartalmaz, és egyszerűen megjegyezhető. Érdekes kerülni azokat a jelszavakat, melyek bár hosszúak, könnyen kitalálható, hétköznapi szavakból állnak, ugyanígy kerülendők a túl rövid jelszavak is. A feltett kérdés esetében felnőtteknél 108%-os javulás, kiskorúaknál 81%-os javulás volt tetten érhető, ami mindenképpen összefügg azzal, a foglalkozásokon, programokon többször is előtérbe került az ezzel összefüggő kérdések vizsgálata.

Közösségi oldalak használatával kapcsolatosan több kérdés is szerepelt a kérdőívben. Az egyik ilyen kérdésben arra voltunk kíváncsiak, mit érdemes megosztani, feltölteni a közösségi oldalakra. Az első közösségi oldalakra vonatkozó kérdésben szeretnénk tudni, hogyan fejezik be a válaszadók a következő mondatot: A közösségi oldalakon... Ehhez három válaszlehetőséget adtunk meg, ezek a következők: Célszerű sok fényképet közzétenni, hogy növeld a látogatottságod; Nem árt, ha mindenki tudja éppen hol és mit csinálsz; Helyes, ha kétszer is átgondolod, mit teszel közzé.

A 6. ábra a válaszok alakulását mutatja:

6. ábra: A közösségi oldalon...

Az oszlopdiagramból egyértelműen kitűnik, hogy a felnőttek és kiskorúak közel ugyanolyan arányban adtak hasonló választ erre a kérdésre, sokan közülük nem voltak tisztában azzal, hogy milyen fontos az elővigyázatosság ezen a téren. A helyes választ 51 felnőtt (válaszadók 79,7 %-a), illetve 53 kiskorú (válaszadók 77,9 %-a) adta meg az előzetes kérdőívben, az utólagos kérdőívben viszont már felnőtteknél 18%-os, illetve a kiskorúaknál 19%-os javulás volt felfedezhető. Ez igen jó eredménynek számít, összehasonlítva a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság vizsgálatának eredményével. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2018-ban felmérte a lakossági internethasználati szokásokat, amely piackutatás megjelent, hogy a válaszadók 48%-a teljes mértékben jellemzőnek tartotta magára az alábbi magatartásformát: „Mielőtt leírok, mondok, posztolok valamit az interneten, ideértve fotót, videót is, megfontolom,

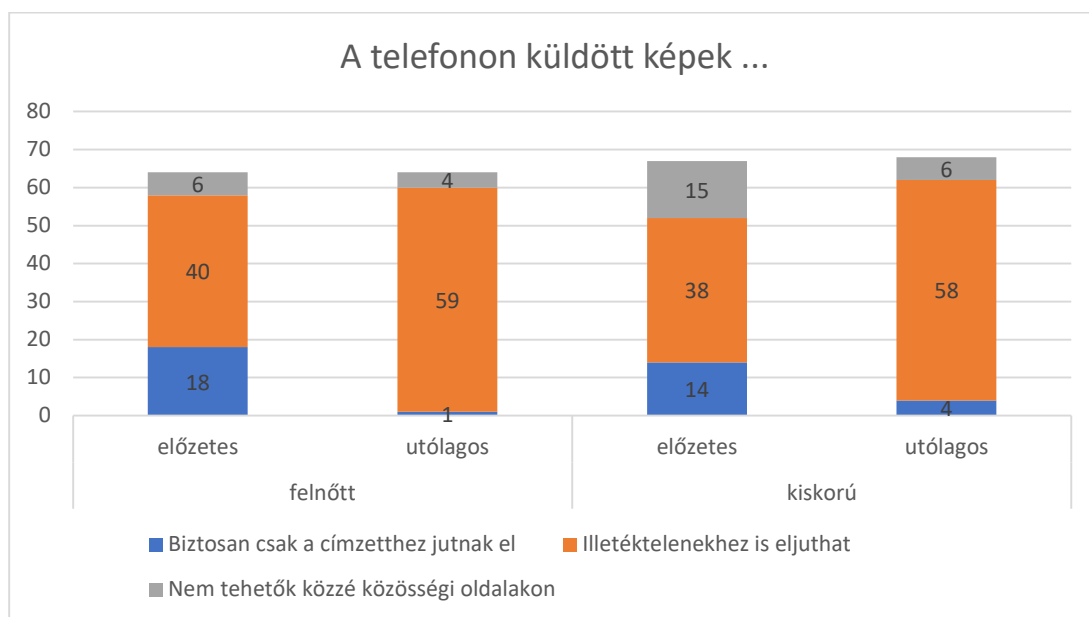
hogyan nem lehet-e abból bajom, kellemetlenségem.” (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2018, 62) A kutatás eredményével összevetve megállapíthatjuk, hogy a projektben részt vevő felnőttek és kiskorúak nagyobb arányban (79,7% és 77,9%) gondolkodtak megfontoltan ebben a kérdésben.

Kulcsfontosságú, hogy mindenki tisztában legyen azzal, hogy a személyes adatok idegenekkel történő gondatlan megosztása komoly veszélyeknek teszi ki a szolgáltatásokat használókat. Az internethasználók az általuk közzétett képekkel, közlésekkel, megosztásokkal akaratlanul is egyfajta képet festenek magunkról. A nyilvánosan hozzáférhető, hatalmas információtömeg mágnesként vonzza a rosszindulatú kíváncsiskodókat, a számítógépes és hagyományos bűnözőket, ezért nagyon fontos az elővigyázatosság, óvatosság.

Fényképek, videók megosztása, küldése napi szinten jelenik meg ma fiatalok és felnőttek körében egyaránt, sokan mégsem tudják, melyek ennek legfontosabb szabályai, hogyan lehetünk elővigyázatosak a világhálón. Ehhez kapcsolódóan a kérdőívben két kérdés jelent meg, felmérve így azt, hogyan vélekednek a résztvevők a képek küldéséről vagy video megosztásáról.

A kérdőívben szerepelt egy kérdés arra vonatkozóan, hogy vajon a telefonon küldött képek a címzetteknek kívül hova juthatnak el, rámutatva arra, miért fontos az elővigyázatosság a világhálón.

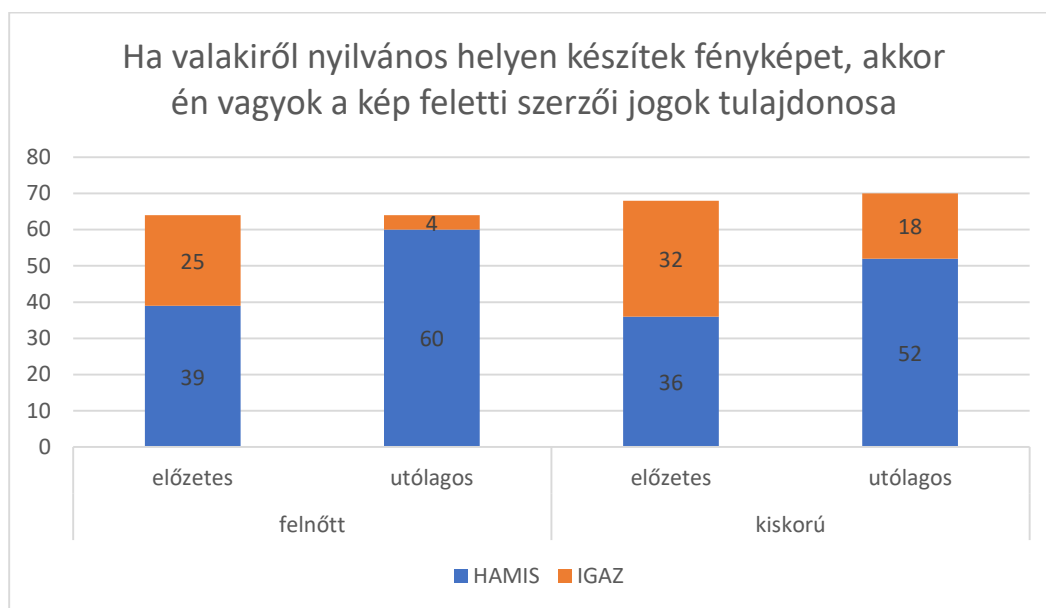
Napjainkban nagyon népszerű az utazáskor, családi vagy baráti összejöveteleken, iskolai és más eseményeken készült fotók feltöltése, telefonon történő továbbküldése. Ma már minden telefonban van beépített kamera, amely elfogadható minőségű kép készítésére alkalmas, az internet, ezen belül pedig nemcsak a közösségi hálózatok, de a levelező- és üzenetküldő szolgáltatások segítségével azonnal a világ szervereire kerülnek a felvételek másolatai, így azok könnyen eljuthatnak illetéktelenekhez is. Arra a kérdésre, hogy vajon kikhez juthatnak el a telefonon küldött képek, a helyes válaszok alakulását a felnőttek és kiskorúak előzetes és utólagos kérdőívében az 7. ábra szemlélteti:

7. ábra: A telefonon küldött képek ...

Az oszlopdiagramot vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a foglalkozások fejlesztőleg hatottak a résztvevőkre. Az előzetes kérdőív kérdésére jó választ nyújtók aránya a felnőttek esetében 52%-kal, a kiskorúak esetében 47%-kal nőtt. Ez az igen magas eredmény azt mutatja, hogy komoly fejlődési folyamaton mentek keresztül a foglalkozásokba bekapcsolódó résztvevők, így a projekt hozzájárul ahhoz, hogy óvatosabban, megfontoltabban éljenek a világháló nyújtotta lehetőségekkel.

Érdekes kérdés vonatkozott arra hogy vajon abban az esetben, ha valakiről nyilvános helyen fényképet készítünk, ki lesz a kép feletti szerzői jogok tulajdonosa. Sokan tesznek fel csoportképeket családról, kollégákról, barátokról a fotókon szereplők megkérdezése nélkül, mert azt gondolják, ha valakiről nyilvános helyen készítenek fényképet, akkor ők a kép feletti szerzői jogok tulajdonosa. Ez azonban nem így van, a képen szereplő személy hozzájárulása nélkül róla készült fotó nem tölthető fel az internetre, ehhez szükség van az adott személy hozzájárulására is. Az erre vonatkozó kérdésre adott válaszok alakulását a 8. ábra mutatja.

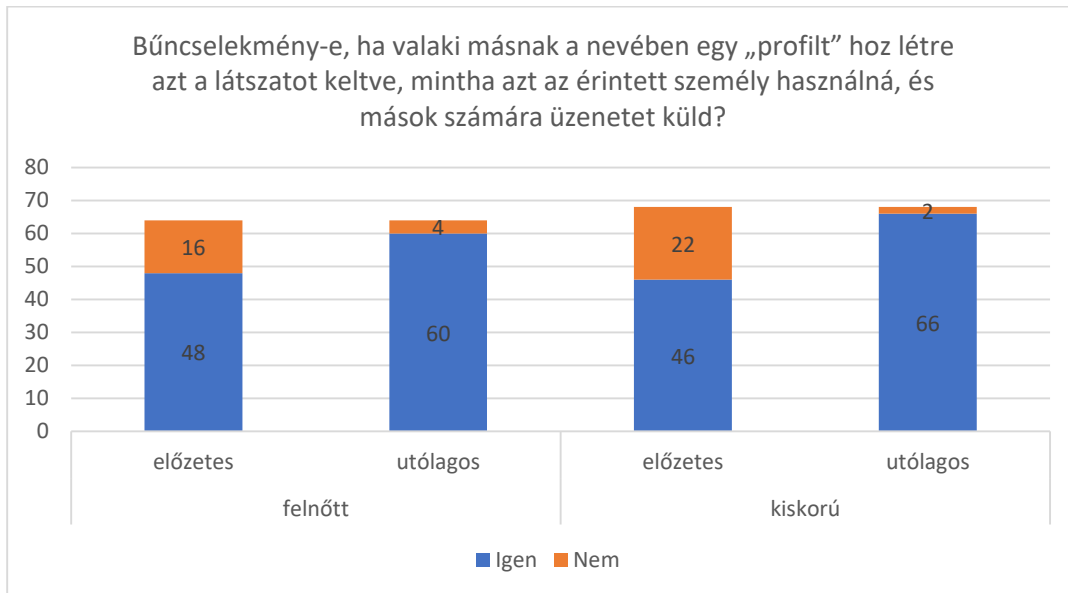

8. ábra: Ha valakiről nyilvános helyen készíték fényképet, akkor én vagyok a kép feletti szerzői jogok tulajdonosa

Az oszlopdiagramból látszik, hogy a felnőttek és kiskorúak jelentős része (25 felnőtt, 32 kiskorú) gondolta úgy az előzetes kérdőív kitöltésekor, hogy ilyen esetben a kép készítője gyakorolja a kapcsolódó jogokat, ez azonban tévedés. Ilyen esetben is szükség van az érintett személy hozzájárulására, ahogyan ezt az utólagos kérdőív kitöltésekor már felnőttek esetében 53%-kal, kiskorúak esetében 47%-kal több kitöltő ismertette fel, így 32 felnőtt és 18 kiskorú adott helyes választ a kérdésre.

Konkrét jogi kérdésekben vizsgáltuk, vajon a résztvevők mennyire vannak tisztában azzal, bűncselekmény elkövetéséről beszélhetünk-e vagy sem.

Kíváncsiak voltunk arra, mennyire tájékozottak a megkérdezett felnőttek és kiskorúak abban a kérdésben, megengedett-e más nevében álprofil létrehozni, a kérdésre adott válaszok alakulását a 9. ábra mutatja.

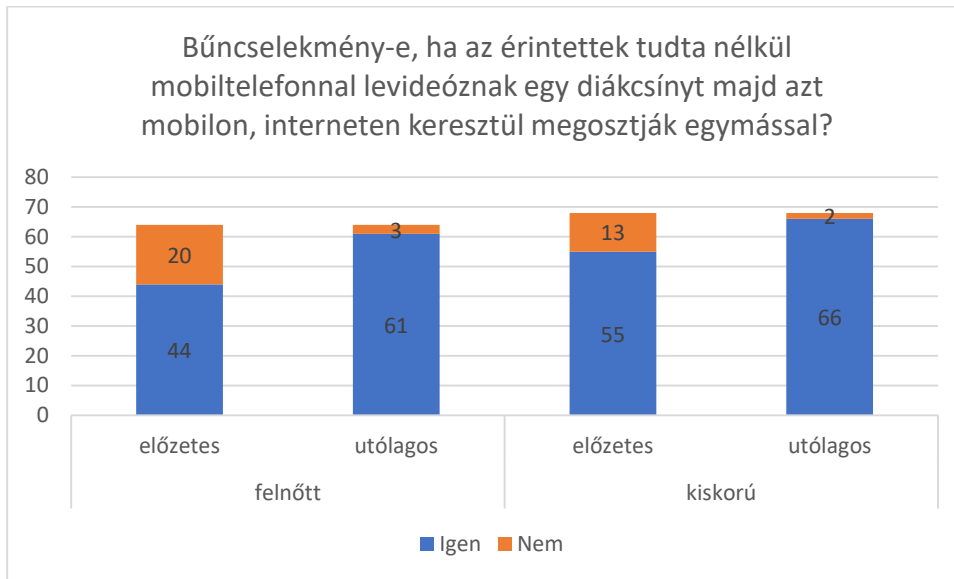

9. ábra: Bűncselekmény-e, ha valaki másnak a nevében egy „profil” hoz létre azt a látszatot keltve, mintha azt az érintett személy használná, és mások számára üzenetet küld?

A résztvevők a foglalkozásokon megismerkedtek a kérdés polgári és büntetőjogi hátterével, így az utólagos kérdőív kitöltése során 48 helyett 60 felnőtt, 46 helyett pedig 66 kiskorú adott helyes választ, a felnőtteknél a javulás így 25%-os, a kiskorúaknál pedig 43%-os.

Más személyiségevel visszaélve hamis profil létrehozása elsődlegesen polgári jogba ütköző személyiségi jogsértést valósít meg, mint például a jó hírnév és becsület megsértése, képmással visszaélés, magánélet tiszteletben tartásához fűződő jog megsértése, személyes adatok jogosulatlan felhasználása. Azonban előfordulhat, hogy a hamis profillal már bűncselekményt is elkövetnek – jellemzően az emberi méltóság megsértését megvalósító bűncselekmények tartozhatnak ide –, és ez esetben már büntetőjogi szankciókkal is számolni kell így ebben az esetben bűncselekménynek minősülhet.

Egy másik jogi kérdés esetében azt szeretnénk volna megtudni, a projekt résztvevői szerint bűncselekményről van-e szó, ha az érintettek tudta nélkül mobiltelefonnal levideóznak egy diákcsínyt majd azt mobilon, interneten keresztül megosztják egymással. Erre vonatkozó kérdéseinkre kapott válaszok megoszlását a 10. ábra mutatja:

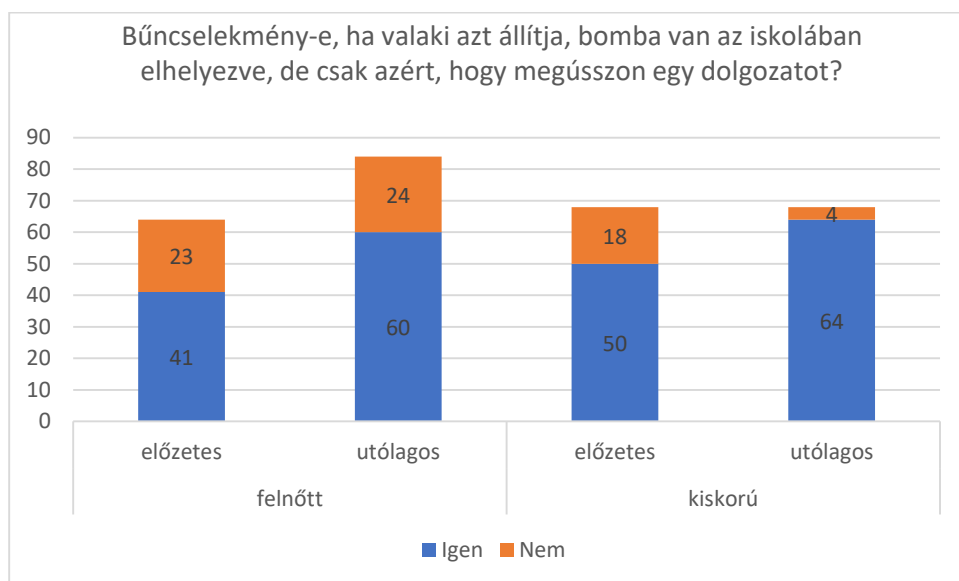

10. ábra: Bűncselekmény-e, ha az érintettek tudta nélkül mobiltelefonnal levideóznak egy diákcsínyt majd azt mobilon, interneten keresztül megosztják egymással?

A kérdésre kapott válaszokból látszik, hogy bár az előzetes kérdőív felvételekor is tisztában volt a válaszadók nagy része e tett súlyosságával, de a foglalkozásokat követően felnőttek esetében 38%, kiskorúak esetében 24%-os javulás állapítható meg, vagyis 14 helyett már 55 felnőtt, 51 helyett már 66 kiskorú adott helyes választ a kérdésre.

Az új Polgári Törvénykönyv úgy rendelkezik, hogy „képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges. Ez alól csak abban az esetben tehető kivétel, így nincs szükség az érintett hozzájárulására, ha tömegfelvételtől vagy nyilvános közéleti szereplésről készült felvételtől van szó”. (2013. évi V. törvény 2:48. § (1)-(2)) Minden egyéb esetben, adott emberről bármilyen, bármikor készített hang- illetve képfelvételhez az érintett hozzájárulása szükséges. Ennek hiányában sérül a képmáshoz és a hangfelvételhez való jog, de megvalósulhat a Büntető Törvénykönyvben megjelenő rágalmozás vagy becsületsértés tényállása is.

Harmadik jogi kérdésben arról kellett véleményt nyilvánítaniuk a résztvevőknek, vajon megvalósul-e bűncselekmény abban az esetben, ha valaki azt állítja, bomba van az iskolában elhelyezve, csak azért, hogy megússzon egy dolgozatot. A kérdésre adott válaszok alakulása a 11. ábrán látható:

11. ábra: Bűncselekmény-e, ha valaki azt állítja, bomba van az iskolában elhelyezve, de csak azért, hogy megússzon egy dolgozatot?

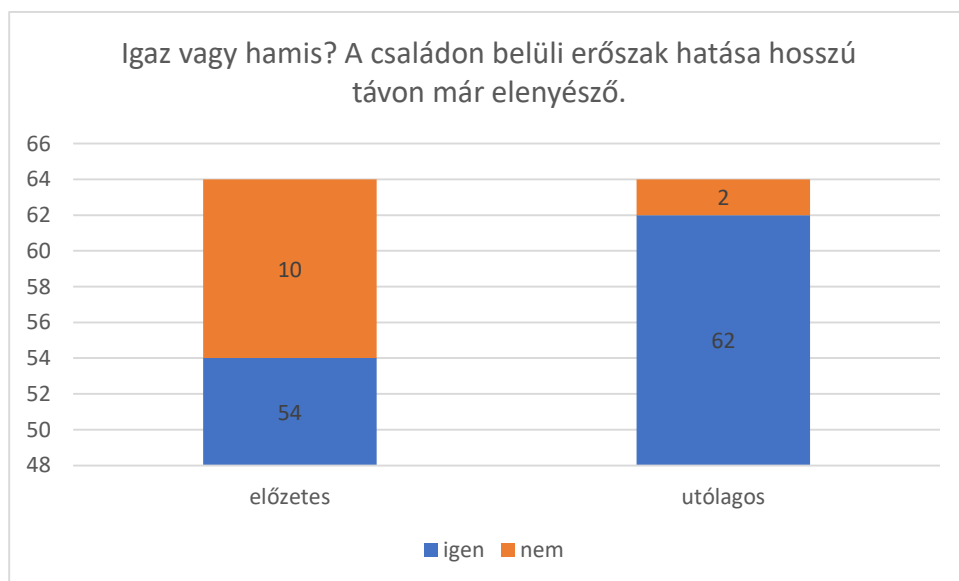
Az oszlopdiagramból egyértelműen megállapítható, hogy az utólagos kérdőív kitöltések már mind a felnőttek, mind a kiskorúak jóval tájékozottabbak voltak ebben a kérdésben, 46%-os, illetve 28%-os javulásról beszélhetünk. Hangsúlyos ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert fontos, hogy mindenki tisztában legyen azzal, hogy a bombariadó egy vészhelyzet, amelyet azt követően rendelnek el a hatóságok, hogy valaki, általában ismeretlen személy, leggyakrabban telefonon azzal fenyegetőzik, hogy pokolgépet robbant. Bombariadót leggyakrabban nagy tömegek által látogatott vagy gazdasági szempontból jelentős intézményekbe jelentenek jellemzően szándékos zavarkeltés céljából. A bombariadót a hatóságok mindig komolyan veszik, mert nem tudható előre, hogy egy fenyegetés mikor tekinthető komolynak, és mikor nem. Ebből kifolyólag egy-egy ilyen bejelentés igen nagy anyagi teherrel jár, kivonulnak a tűzszerészek, katasztrófavédelem, rendőrség és a mentők, ennek költségét a közveszéllyel fenyegető személynek (kiskorú esetén a gondviselőjének) kell állnia, amellet, hogy ezzel megvalósul a közveszéllyel fenyegetés bűncselekménye is.

A felnőtteknek készült kérdőívben több eldöntendő kérdés vonatkozott a családon belüli erőszakra, ezekben is jelentős mértékű javulás következett be a foglalkozásokat követően, így

megállapítható, hogy számos új ismeretre tettek szert a résztvevő felnőttek ebben a témakörben is.

Az első terület, amit vizsgáltunk ebben a kérdéskörben a családon belüli erőszak hosszú távú hatásaira vonatkozik, eredményei a 12. ábrán láthatók:

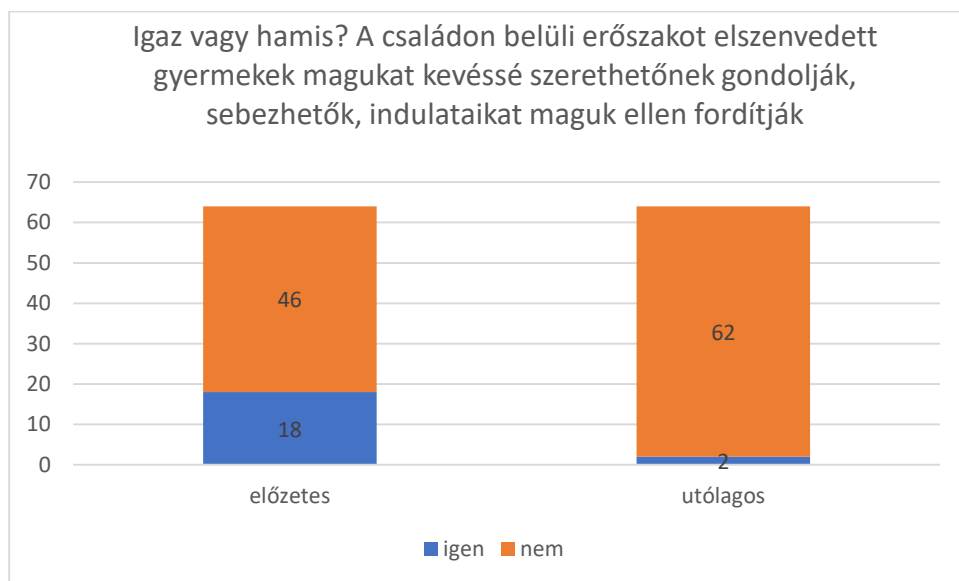

12. ábra: Igaz vagy hamis? A családon belüli erőszak hatása hosszú távon már elenyésző.

Az előzetes kérdőívben 54 felnőtt válaszolta azt, hogy hamis a következő állítás: „a családon belüli erőszak hatása hosszú távon már elenyésző”, ezzel szemben az utólagos kérdőív kitöltésekor már 62-en tudták a helyes választ, így ebben az esetben 14%-os javulás volt felfedezhető. Abban az esetben, ha bántalmazó kapcsolat alakul ki a szülők között, az kihatással van a bántalmazó közegben felnövő gyermekek jövőjére is. Hiába gondolja azt a bántalmazott fél - az esetek többségében az anya -, hogy képes megvédeni a gyermekét/gyermekeit a rossz vagy bántalmazó házasság hatásaitól, ez csak illúzió marad, mert a család egy rendszerként működik, amiben minden egyes tag, és a tagok közötti minden egyes viszonyulás és interakció kihatással van a többi tag rendszeren belüli pozíciójára, közérzetére, fejlődésére. Rosszul működő vagy bántalmazó közegben felnövekvő gyerekek – a csalárendszer részeként - nem lehetnek mentesek a negatív hatásoktól, azokat egy életen át viselhetik magukon.

Szintén ehhez a témához kapcsolódó kérdésünkben arra voltunk kíváncsiak, mennyire értenek egyet a felnőttek azzal az állítással, hogy „A családon belüli erőszakot elszenvedett gyermekek magukat kevésbé szerethetőnek gondolják, sebezhetőek, indulataikat maguk ellen fordítják”. A válaszok alakulását a 13. ábrából ismerhetjük meg:

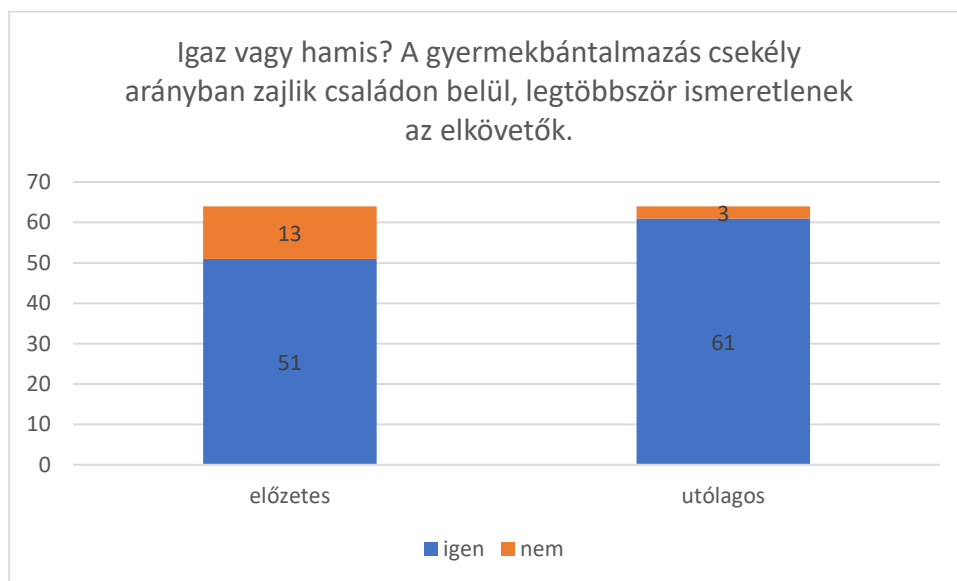

13. ábra: Igaz vagy hamis? A családon belüli erőszakot elszenvedett gyermekek magukat kevésbé szerethetőnek gondolják, sebezhetőek, indulataikat maguk ellen fordítják

A kérdésre adott válaszokból egyértelműen kiderül, hogy igen nagy változást (34%) okozott a projektben való részvétel a kérdőívet kitöltő felnőttek körében, jóval tájékozottabbak lettek a foglalkozásoknak, programoknak köszönhetően ebben a kérdésben, a kezdeti 46 helyes válaszhoz képest az utólagos kérdőívben már 62-en adták meg a jó választ a kérdésre. Sajnos igaz, hogy a családon belüli erőszakot elszenvedett gyerekek sebezhetőbbek, érzékenyebbek, legfőképpen azért, mert a gyerekeknek az egészséges testi-lelki fejlődéshez egy következetes, stabil, kiszámítható környezetre van szükségük, egy olyan családban pedig, ahol jelen van az erőszak, éppen ezek hiányoznak. Egy bántalmazó családban felnövekvő gyerek azt tanulja meg, hogy a világ veszélyes, kiszámíthatatlan hely, felnőttkorára alacsony önbizalommal, önértékeléssel viszonyul önmagához. Ennek következtében az ilyen gyermek felnőttkorában gyakran önmagát hibáztatja a fizikai vagy verbális erőszakért, indulatait nem tudja megfelelően kezelni, sokszor maga ellen fordul.

Ehhez a kérdéskörhöz kapcsolódó kérdés a gyermekbántalmazás elkövetőire vonatkozó felvetés. Ebben a kérdésben azt szeretnénk volna megtudni, mennyire vannak tisztában a résztvevő felnőttek azzal, jellemzően kik követik el ezt a bűncselekményt, az eredményeket a 14. ábra foglalja össze:

14. ábra: Igaz vagy hamis? A gyermekbántalmazás csekély arányban zajlik családon belül, legtöbbször ismeretlenek az elkövetők.

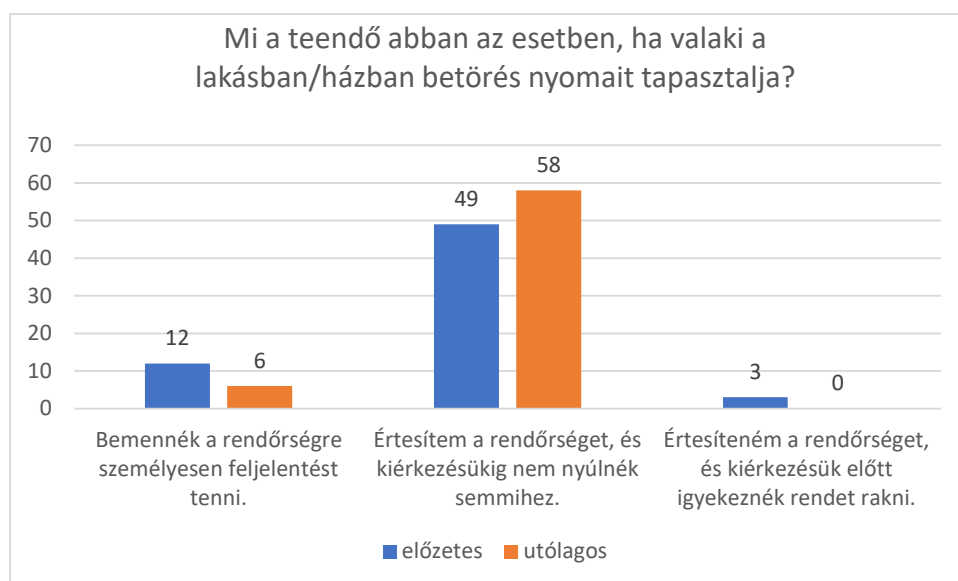
Az oszlopdiagramokból egyértelműen látszik, hogy jelentős változás következett be az előzetes kérdőívekben adott válaszokhoz képest az utólagos kérdőívek kitöltésekor, 51 helyett 61 felnőtt tudta a helye választ, ami 19%-os javulást jelent. Gyermek bántalmazása nagyon nehezen érhető tetten, igen magas a látencia, elsősorban azért, mert legnagyobb arányban családon belüli személyek az elkövetők, így a bántalmazások nagy része soha nem derül ki. A legtöbb ilyen bűncselekmény zárt ajtók mögött zajlik, gyakran csak évek múltán, vagy soha nem derül rá fény. Az áldozatul esett gyerekek önmagukat hibáztatják a történetekért, kiszolgáltatottnak érzik magukat, negatív önértékelésük megmarad, hosszú távú hatásokat idézve elő egész életük során, így nagyon fontos (lenne), hogy mindenki tisztában legyen ezen tettek súlyával és hosszú távú következményeivel.

A kérdőív 3. részének elemzése

A kérdőív harmadik blokkjában település- és épületbiztonsággal kapcsolatos kérdések kaptak helyet csökkentve az áldozattá válás esélyét kiskorúak és felnőttek körében egyaránt.

A harmadik blokk egyik kérdése arra vonatkozott, hogy mi a teendő abban az esetben, ha valaki a lakásban/házban betörés nyomait tapasztalja, az eredményeket a 15. ábra mutatja be:

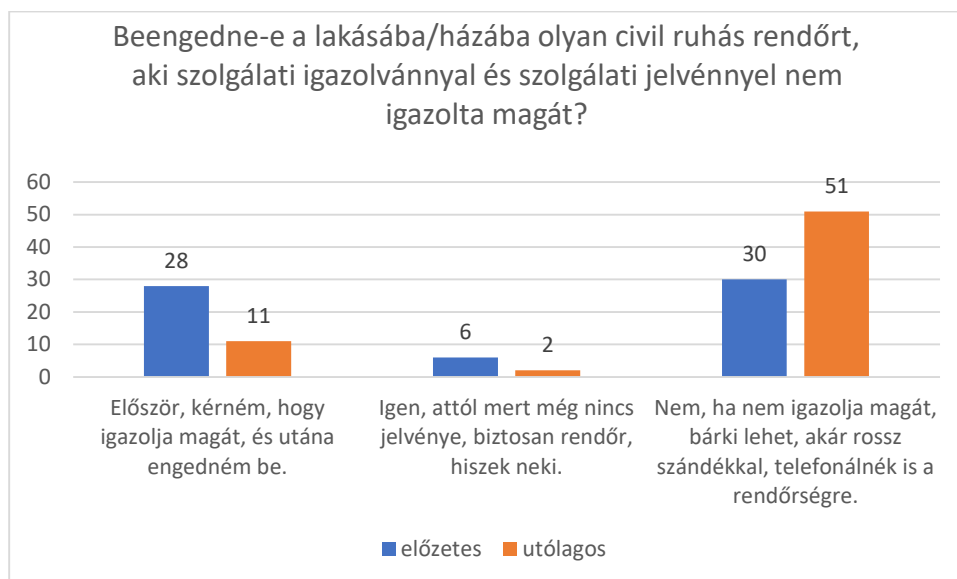

15. ábra: Mi a teendő abban az esetben, ha valaki a lakásban/házban betörés nyomait tapasztalja?

A válaszok alakulásából egyértelműen látszik, hogy a résztvevő felnőttek a kérdést illetően tájékozottabbak lettek, 18%-os javulás volt megfigyelhető az utólagos kérdőíveknél az előzetes kérdőívekre adott válaszokhoz viszonyítva. Fontos tudni, hogy abban az esetben, ha valaki hazaérkezéskor betörés nyomait észleli, alapvető szabály, hogy azonnal értesítse a rendőrséget és ne menjen be a lakásba, mégpedig több okból kifolyólag. Egyfelől a betörő még a lakásban tartózkodhat, és nem kizárt, hogy menekülése és a megszerzett értékek megtartása érdekében fizikai erőszakot alkalmaz. Másfelől a lakásba való belépéssel a betörő által hátrahagyott nyomok könnyen elveszhetnek, megváltozhatnak, ezáltal nehezebbé válik a rendőrség szakembereinek munkája. A projektben résztvevő felnőttek a foglalkozások, előadások hatásaként elővigyázatosabbak lettek, egy esetleges betörés esetében alaposabban átgondolják majd, hogyan cselekedjenek.

Egy következő kérdésben arra voltunk kíváncsiak, a kitöltő beengedne-e a lakásába/házába olyan civil ruhás rendőrt, aki szolgálati igazolvánnyal és szolgálati jelvénnel nem igazolta magát. A kérdésre adott válaszok alakulását a 16. ábra szemlélteti:

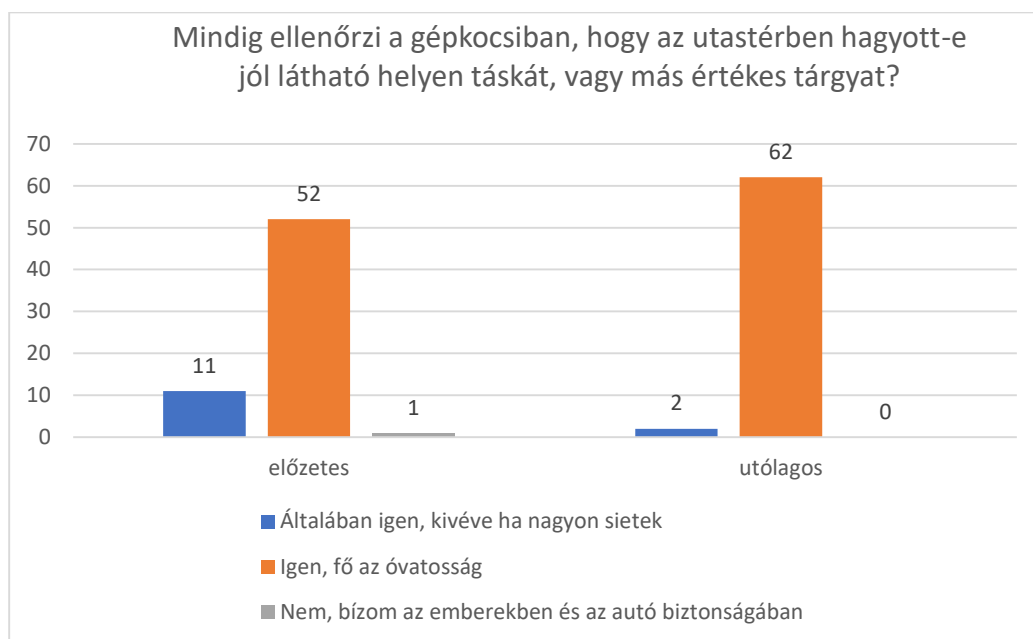
16. ábra: Beengedne-e a lakásába/házába olyan civil ruhás rendőrt, aki szolgálati igazolvánnyal és szolgálati jelvénnel nem igazolta magát?

Az eredményből kiderül, hogy az előzetes kérdőív kitöltésekor csak a felnőttek közel fele (30 fő) gondolt arra, hogy bárki bekérezkedhet ilyen ürüggyel a lakásunkba, 28 fő az igazoltatásra felszólítás után pedig beengedné az esetleges árendőrt a lakásába. Az utólagos kérdőív kitöltésekor már elővigyázatosabbak voltak a felnőttek a projekt hatásaként, 51-en választották a helyes megoldást, így 70%-os javulás volt megfigyelhető.

Fontos az óvatosság, ugyanis előfordulhat, hogy bűnözők magukat civil ruhás rendőrnek kiadva próbálnak meg belépni valaki lakásába, házába, jogszerű intézkedést színelve. Minden rendőr rendelkezik Szolgálati igazolvánnyal és Jelvénnel, ezt mindig el kell kérni attól a személytől, aki azt állítja magáról, hogy rendőr. Abban az esetben, ha esetleg valakinek kétsége merülne fel, hogy igazi rendőrrel van-e dolga, a legbiztosabb módja az, ha megkérdezi, hogy melyik kapitányságról jött az illető, felírja nevét és azonosítószámát, majd betelefonál oda, ahol visszaigazolják név szerint az illetőt.

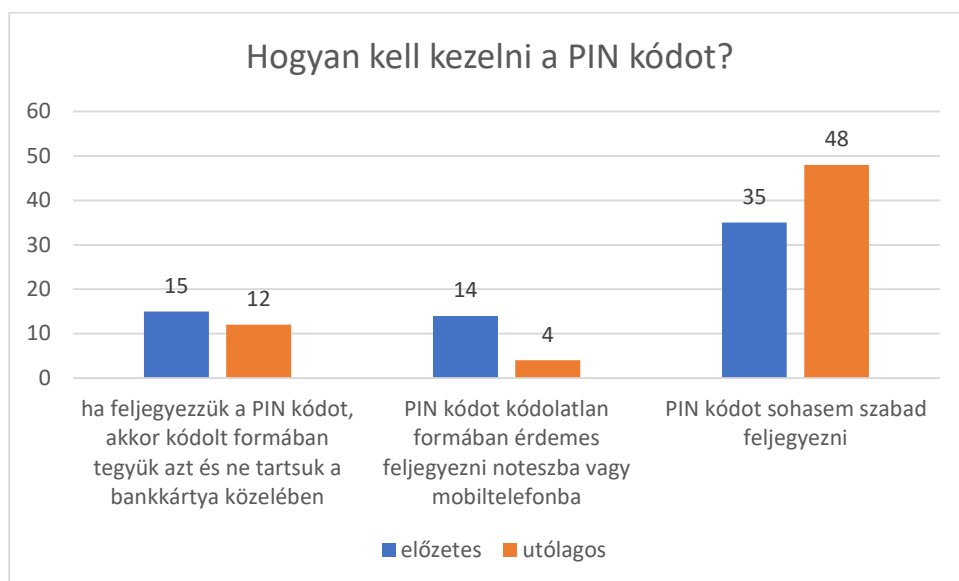
Csak felnőtteknek szóló kérdésként jelent meg a kérdőívben az a kérdés, amely arra vonatkozott, vajon a kitöltő mindig ellenőrzi, hogy a gépkocsiban, hogy az utastérben hagyott-e jól látható helyen táskát, vagy más értékes tárgyat. A válaszokat a 17. ábra szemlélteti:

17. ábra: Mindig ellenőrzi a gépkocsiban, hogy az utastérben hagyott-e jól látható helyen táskát, vagy más értékes tárgyat?

A válaszokból egyértelműen látszik, hogy legtöbben (52 fő) már az előzetes kérdőívben is azt válaszolták, odafigyelnek arra, mit hagynak az autóban, de néhányan (11 fő) nem volt elég körültekintő abban az esetben, ha sietett valahová. Jelentős javulás következett be a válaszok tekintetében, így az utólagos kérdőívben már 19%-os javulás érhető tetten az előzetes kérdőívhez képest. Fontos ezzel a témával is foglalkozni, mert sokan nincsenek tisztában azzal, hogy az utcán hagyott autók a bűnözők könnyű célpontjává válhatnak. A legfontosabb, hogy ne hagyjunk értéket se az utastérben, se a csomagtartóban. Emellett az autófeltörést két további szempont figyelembevételével tudjuk hatékonyan megelőzni: többlépcsős védelem (riasztó, törésálló fólia) alkalmazásával és körültekintő parkolással (jól látható helyen parkoljunk, amikor csak lehet, zárt helyen vagy őrzött parkolóban hagyjuk az autót).

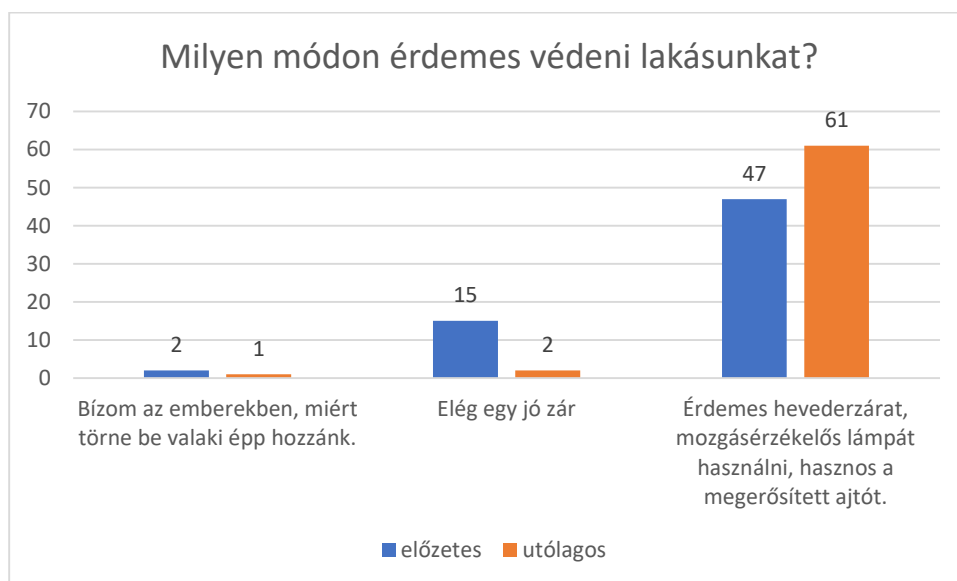
Áldozattá válás elkerüléséhez kapcsolódó másik fontos kérdés a PIN kód kezelésére vonatkozott. Az eredményeket a 18. ábra ismerteti:

18. ábra: Hogyan kell kezelni a PIN kódot?

A PIN-kód (Personal Identification Number = személyi azonosító szám) egy (általában) 4 számjegyből álló titkos kód, amellyel különféle személyes jellegű szolgáltatásokat védenek. Nagyon fontos szabály, hogy a PIN kódot sosem szabad a bankkártyája mellett felírva (például a pénztárcában) tárolni, vagy felírni a bankkártyára. Az a legbiztosabb megoldás, ha sehova nem írjuk fel a PIN kódot. Extrém esetben, ha valaki nem tudja fejben tartani, érdemes kódolt formában felírni a kódot, de a legjobb döntés az, ha sehová sem írjuk fel. Ennél a kérdésnél 37%-os javulás volt megállapítható az előzetes és utólagos kérdőívek eredményeinek összehasonlítása után.

Kíváncsiak voltunk arra, hogyan vélekednek a projekt résztvevői arról a kérdésről, hogy milyen módon érdemes védeni lakásunkat (19. ábra).

19. ábra: Milyen módon érdemes védeni lakásunkat?

A lakás védelmére vonatkozó kérdés esetében 47 fő már az előzetes kérdőív felvételekor helyesen válaszolt, vagyis úgy vélekedtek, hogy érdemes hevederzárát, mozgásérzékelős lámpát használni, hasznos a megerősített ajtó. 15 válaszadó szerint elegendő egy jó zár, 2-en pedig azt válaszolták, hogy bíznak az emberekben, és nincs szükség védelemre. Az utólagos kérdőív eredményei az előzetes kérdőívhez képest 29%-os javulást mutatnak, így megállapítható, hogy a projekt hatására a résztvevők óvatosabbá, körültekintőbbé váltak, csökkentve annak esélyét, hogy a jövőben bűncselekmény áldozatává váljanak.

Fontos ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert Magyarországon az autófeltörés és az autólopás mellett az egyik leggyakoribb bűncselekmény a betörés, a statisztikákból kiderül, hogy a vagyon elleni bűntettek közül minden hatodik ebbe a kategóriába esik. Megállapítható, hogy a betörések során az elkövetők gyakran a sérülékenyebbnek tűnő ingatlanokat választják, amelyek tulajdonosai nem használnak biztonsági eszközöket a lakás védelmére. A betolakodókat távol tarthatják a védelmi eszközök, így a többféle zár, biztonsági ajtó és mozgásérzékelős lámpák.

Speciálisan kiskorúaknak szóló kérdés vonatkozott arra, mit tenne akkor, ha szórakozóhelyen idegenek, alkalmi ismerősök itallal kínálják, a válaszok alakulását a 20. ábra mutatja.

20. ábra: Mit teszel, ha szórakozóhelyen idegenek, alkalmi ismerősök itallal kínálnak?

A diagramot megvizsgálva megállapíthatjuk, hogy a projekt-tevékenységek fejlesztőleg hatottak a fiatalok óvatosságára, elővigyázatosságára. Az előzetes kérdőív kitöltésekor 25-en válaszolták azt, hogy örömmel fogadnak el italt idegentől abban az esetben, ha bontatlan az üveg vagy doboz, csupán 38-an adták azt a választ, hogy soha nem fogadnak el italt mástól. A foglalkozásoknak köszönhetően pozitív változás, hogy a rendőri előadásokat követően sokkal elővigyázatosabbá váltak a fiatalok az utólagos kérdőív eredményei alapján, már csupán 2-en fogadnának el bontatlan italt idegentől, 62-en viszont semmilyen italt nem fogadnának el, így ennél a kérdésnél 63%-os javulásról beszélhetünk. Érdeemes felhívni a fiatalok figyelmét erre a veszélyre, ugyanis sok fiatal nem utasítja el az idegenektől, vagy alkalmi ismerősöktől kapott italt, ezzel kockáztatva egészségét, sőt, akár életét is. A projekt előadásai, táborai ilyen módon hozzájárultak ahhoz, hogy a jövőben kevesebb fiatal váljon meggondolatlansága miatt bűncselekmény áldozatává.

Összegzés

A kérdőívek eredményei alapján elmondható, hogy a vizsgált 2017. október 1 – 2018. augusztus 31. közötti időszak alatt 8 foglalkozáson belül 132 fő fejlesztésére került sor.

A Kultúrász Közhasznú Egyesület sikeresen teljesítette előzetes vállalását arra vonatkozóan, hogy a projekt hatásaként nő a résztvevők tájékozottsága, elméleti és gyakorlati ismereteinek köre média és internetbiztonság, bűnmegelőzés és településbiztonság terén. Ehhez a projekt minden tevékenysége hozzájárult, különösen az előadások, vetélkedők, táborok és a pedagógus továbbképzések. A Kultúrász Közhasznú Egyesület a résztvevők tájékozottságának javítása mellett vállalta, hogy a projekt eredményeképpen csökkenti az áldozattá válás és a bűnelkövetés esélyét, mégpedig azáltal, hogy fejleszti a résztvevők szociális kompetenciáit, prevenciós képességeit. Az előzetes és utólagos kérdőívek elemzését követően megállapítható, hogy a projekt időszakában a Kultúrász Közhasznú Egyesület vállalt feladatainak eleget tett, figyelembe véve a közvetlen, rövidtávú és hosszútávú célok elérését.

Teljesült a projekt közvetlen célja, vagyis sikerült növelni az állampolgárok önvédelmi képességét, felkelteni figyelmüket arra vonatkozóan, hogy mennyire nagy jelentőségű a helyi közösségek szerepe a bűnmegelőzésben.

A projekt rövidtávon valóban hozzájárul ahhoz, hogy kevesebb állampolgár váljon vagyion elleni bűncselekmények áldozatává. Ezen cél elérése érdekében az összefogás erejét használja fel a biztonság érdekében, hiszen a helyi közösségek kiemelt szerepet töltenek be a településbiztonság területén. Emellett rövidtávú cél továbbá a médiahasználathoz, internetezési szokásokhoz kapcsolódó, ezekben rejlő veszélyek felismerésének elősegítése, amely célok elérését a média- és internetbiztonsági tábor, online verseny, valamint a pedagógus továbbképzés nagymértékben megkönnyítette. Ezek a foglalkozások mind-mind segítséget nyújtottak ahhoz, hogy szakemberek beszélgethessenek a gyerekekkel, tanárokkal a média és az internet veszélyeiről, hozzájárulva ezzel tudatosabb állampolgárrá válásukhoz.

Hosszú távon a projekt hozzájárul az áldozattá válás elkerüléséhez ennek a komplex programnak a segítségével, hangsúlyt fektetve a prevencióra, reagálva a már jelen lévő valós társadalmi problémákra. Emellett hozzájárul az érintett, programba bevont családok kiegyensúlyozott működéséhez is. A támogató és bizalmi kapcsolatokon alapuló családmódel

működésének elősegítése ugyanis kulcsfontosságú a fiatalkori bűncselekmények elkövetésének megelőzésében, így hosszú távon társadalmilag is igen hasznos.

Az Egyesület által megvalósított foglalkozások során azonban nem csak a kitűzött célokat sikerült megvalósítani, de a tevékenységek eredményes és hatékony fejlődést generáltak: ezt igazolják az elemzés során bemutatott területek 14 % – 108 % közötti növekedése, így tehát sikerült teljesíteni a vállalt 30%-os javulást az előzetes és utólagos kérdőívek kitöltését követően. Kiemelkedően nőtt a jelszó használatával, fényképkészítéssel és annak megosztásával, lakás – és személyautó védelmével kapcsolatos kérdések esetében a jó válaszok aránya.

A mérések iránya tehát megmutatta számunkra, hogy a projekt alapvető céljainak megvalósulása mellett nagymértékben támogatta a média-, internet- és településbiztonsági ismeretek bővítését, és minden résztvevő, valamint maga a projektmegvalósító megbízható, hiteles visszajelzést kapott a saját teljesítményéről/fejlődéséről.

Felhasznált irodalom

1. 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
2. 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
3. G. Tóth Kinga (2016): Bántalmazó családi közeg és a gyerek. In:
<https://pszichologuskereso.hu/blog/bantalmazo-csaladi-kozeg-es-gyerek>
4. KSH (2017): https://www.ksh.hu/docs/hun/eurostat_tablak/tabl/tin00091.html
5. Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (2018): Lakossági internethasználat. Online piackutatás 2017. In:
http://nmhh.hu/dokumentum/195102/lakossagi_internethasznalat_2017.pdf

KULTÚRÁSZ KÖZHASZNÚ EGYESÜLET
Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
Iroda és képzési helyszín: 4025 Debrecen, Postakert u. 8.
Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.
E-mail: info@kulturasz.hu Web: www.kulturasz.hu
Felnőttképzési nyilvántartásba vételi szám: E-000091/2014

1. számú melléklet: Hatásméréshez használt kérdőívek

1. Előzetes mérőlap felnőttek számára
2. Előzetes mérőlap kiskorúak számára
3. Utólagos mérőlap felnőttek számára
4. Utólagos mérőlap kiskorúak számára

Média- és internetbiztonság

Előzetes mérőlap felnőttek számára

Név:

Születési év:

Lakóhely (csak településnév):.....

Dolgozó esetén munkahely és munkakör:

.....

I. ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

Kérjük, az alábbi kérdések esetében húzza alá az Önre jellemző válaszokat!

1. Legmagasabb iskolai végzettsége

- 8. általános iskola
- szakiskola
- szakközépiskola
- gimnázium
- felsőfokú szakképesítés
- főiskola/egyetem

2. Hátrányos/Veszélyeztetett helyzetű-e?

(Pl.: roma származás, fogyatékosság, 50 évnél idősebb, GYES/GYED-en levő, árva, egyszülős családban élő, lakóotthon lakója, nagycsaládos, munkanélküli, elavult szakmával rendelkező, csak 8 osztályos végzettséggel rendelkező stb.)

- igen
- nem

3. Foglalkozása, munkaerő-piaci státusza

- diák, tanuló
- alkalmazott
- vállalkozó
- munkanélküli
- nyugdíjas

4. Van-e Önnek saját...? (több válasz is megjelölhető)

- mobiltelefonján, okostelefonján internet előfizetés
- számítógép, PC
- laptop, notebook
- tablet, táblagép
- játékkonzol
- okosóra, aktivitásmérő

5. Milyen gyakran használ Ön internetet?

- folyamatosan online van/ állandóan elérhető online
- naponta többször
- naponta ennél ritkábban
- soha

6. Kb. hány perc időtartamot használja az internetet egy átlagos napon? _____

7. Kb. hány perc időtartamot használja az internetet hétvégén? _____

8. Milyen gyakran néz Ön televíziót (televízióadást)?

- folyamatosan be van kapcsolva
- naponta többször
- naponta ennél ritkábban
- soha

9. Kb. hány perc időtartamot nézi a televíziót egy átlagos napon? _____

10. Kb. hány perc időtartamot nézi a televíziót hétvégén? _____

II. MÉDIA- ÉS INTERNETBIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

Kérjük, húzzon alá egy választ a következő állítások közül!

1. Milyen esetben szabad megosztani jelszavunkat?

- Kényelmi szempontok miatt
- Kényszerűségből.
- Semmilyen körülmények között nem szabad megosztani a jelszavunkat.

2. Egy jó jelszó segíthet megőrizni a jó hírnevedet az interneten. Az alábbi állítások közül melyek mondhatók el a legjobb jelszavakról?

- Rövid és könnyen megjegyezhető
- Hosszú jelszó, ami betűket, számokat és szimbólumokat is tartalmaz (lehet, hogy érdemes valahova leírni, mivel nehezen megjegyezhető)
- A szótárakban nem szereplő szó, ami legalább 8 karakterből áll, a betűk mellett számokat és szimbólumokat is tartalmaz, és meg is lehet jegyezni

3. Kihez nem juthat el a közösségi oldal üzenőfalának tartalma?

- Aki nem akarja
- A tanáraidhoz vagy szüleidhez
- A barátaidhoz és azok barátaihoz

4. Keresse a mondat helyes befejezését! A közösségi oldalakon...

- Célszerű sok fényképet közzétenni, hogy növeld a látogatottságod
- Nem árt, ha mindenki tudja éppen hol és mit csinálsz
- Helyes, ha kétszer is átgondolod, mit teszel közzé

5. Keresse a mondat helyes befejezését! A telefonon küldött képek...

- Illetéktelenekhez is eljuthatnak
- Biztosan csak a címzettnek jutnak el
- Nem tehetők közzé közösségi oldalakon

6. Kérjük, jelölje meg, hogy Ön szerint bűncselekményről van-e szó az alábbi esetekben vagy sem!

	<i>Igen</i>	<i>Nem</i>
Az érintettek tudta nélkül mobiltelefonnal levideóznak egy diákcsínyt majd azt mobilon, interneten keresztül megosztják egymással.		
Kisebb értékű tárgy, például tolltartó, márkás cipő ellopása		
Egy társa közösségi oldal használatához szükséges jelszavához hozzájutva az ott lévő „profilon” sértő, lejárató, illetve bármilyen hamis tartalmat helyez el		
Ha valaki másnak a nevében egy „profil” hoz létre azt a látszatot keltve, mintha azt az érintett személy használná, és mások számára üzenetet küld		
Valaki azt állítja, bomba van az iskolában elhelyezve, de csak azért, hogy megússzon egy dolgozatot.		

7. Kérjük, döntse el az alábbi állításokról, hogy igazak, vagy hamisak!

	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
Az iskolában az egyik szünetben két diák szóváltásba keveredik. A szóváltás hevében az egyik ellöki a másikat, aki olyan rosszul esik el, hogy annak az esés tompítására használt keze eltörik. Ez gondatlanul okozott súlyos testi sértés.		
Agresszív, erőszakos világban élünk, egyre növekszik az erőszakos cselekedetek száma és brutalitása.		
Az erőszakos filmek nem növelik a néző agresszivitását.		
A való életből filmre vett agresszív jelenet nagyobb agresszivitást vált ki, mint a filmbeli fiktív, megrendezett agresszivitás		
A gyerekek ugyanúgy értik a média üzeneteit, mint a felnőttek, ezért esetükben nem kell óvatosabban eljárni a műsorválasztás tekintetében		
A családon belüli erőszak hatása hosszú távon már elenyésző		
A családon belüli erőszakot elszenvedett gyermekek magukat kevésbé szerethetőnek gondolják, sebezhetők, indulataikat maguk ellen fordítják		
A bűncselekmények speciális áldozatai a gyermekek, a nők és az idős emberek		
A gyermekbántalmazás csekély arányban zajlik családon belül, legtöbbször ismeretlenek az elkövetők.		
Az internetes térben, közösségi oldalon való „viccelés” zaklatásnak és személyes adattal visszaélésnek minősülhet		
Ha valakiről nyilvános helyen készítek fényképet, akkor én vagyok a kép feletti szerzői jogok tulajdonosa.		
A közösségi oldalakról lehetetlen bármilyen tartalmat levetetni, kivéve, ha azok sértik a felhasználási feltételeket.		

III. TELEPÜLÉS- ÉS ÉPÜLETBIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

*Kérjük, húzza alá az Ön szerint helyesnek ítélt válaszlehetőséget az alábbi állítások közül minden kérdésnél!
(minden kérdés estén egy válasz jelölhető)*

1. Tömegközlekedési eszközön (buszon, villamoson, metróon, vonaton) történő utazása során miként figyel értékeire?

- Ugyanúgy, mint általában.
- Jobban figyelek a táskámra, csomagomra.
- Ha fáradt vagyok, vagy nem érzem jól magam, a vezető közeli helyre, vagy több utas közelébe ülök vagy állok.

2. Mit tenne, ha a lakásban/házban betörés nyomait tapasztalja?

- Értesíteném a rendőrséget, és kiérkezésükig nem nyúlnék semmihez.
- Értesíteném a rendőrséget, és kiérkezésük előtt igyekeznék rendet rakni.
- Bemennék a rendőrségre személyesen feljelentést tenni.

3. Beengedne-e a lakásába/házába olyan civil ruhás rendőrt, aki szolgálati igazolvánnyal és szolgálati jelvényt nem igazolta magát?

- Igen, attól még mert nincs jelvénye, biztosan rendőr, hiszek neki.
- Először kérném, hogy igazolja magát, és utána engedném be.
- Nem, ha nem igazolja magát, bárki lehet, akár rossz szándékkal, így telefonálnék is utána a rendőrségre.

4. Mindig ellenőrzi-e/ellenőrizné-e a gépkocsiban, hogy az utastérben hagyott-e jól látható helyen táskát, vagy más értékes tárgyat?

- Igen, fő az óvatosság
- Nem, bízom az emberekben és az autó biztonságában
- Általában igen, kivéve ha nagyon sietek

5. Hogyan kell kezelni a PIN kódot?

- PIN kódot sohasem szabad feljegyezni
- PIN kódot kódolatlan formában érdemes feljegyezni noteszba vagy mobiltelefonba
- ha feljegyezzük a PIN kódot, akkor kódolt formában tegyük azt és ne tartsuk a bankkártya közelében.

6. Milyen módon érdemes védeni lakásunkat?

- Elég egy jó zár.
- Érdemes hevederzárát, mozgásérzékelős lámpát használni, hasznos a megerősített ajtót.
- Bízom az emberekben, miért törne be valaki épp hozzánk.

KÖSZÖNJÜK VÁLASZAIT!

Média- és internetbiztonság

Utólagos mérőlap felnőttek számára

Név:

Születési év:

Lakóhely (csak településnév):.....

Dolgozó esetén munkahely és munkakör:

.....

I. ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

Kérjük, az alábbi kérdések esetében húzza alá az Önre jellemző válaszokat!

1. Legmagasabb iskolai végzettsége

- 8. általános iskola
- szakiskola
- szakközépiskola
- gimnázium
- felsőfokú szakképesítés
- főiskola/egyetem

2. Hátrányos/Veszélyeztetett helyzetű-e?

(Pl.: roma származás, fogyatékos, 50 évnél idősebb, GYES/GYED-en levő, árva, egyszülős családban élő, lakóotthon lakója, nagycsaládos, munkanélküli, elavult szakmával rendelkező, csak 8 osztályos végzettséggel rendelkező stb.)

- igen
- nem

3. Foglalkozása, munkaerő-piaci státusza

- diák, tanuló
- alkalmazott
- vállalkozó
- munkanélküli
- nyugdíjas

4. Van-e Önnek saját...? (több válasz is megjelölhető)

- mobiltelefonján, okostelefonján internet előfizetés
- számítógép, PC
- laptop, notebook
- tablet, táblagép
- játékkonzol
- okosóra, aktivitásmérő

5. Milyen gyakran használ Ön internetet?

- folyamatosan online van/ állandóan elérhető online
- naponta többször
- naponta ennél ritkábban
- soha

6. Kb. hány perc időtartamot használja az internetet egy átlagos napon? _____

7. Kb. hány perc időtartamot használja az internetet hétfőgén? _____

8. Milyen gyakran néz Ön televíziót (televízióadást)?

- folyamatosan be van kapcsolva
- naponta többször
- naponta ennél ritkábban
- soha

9. Kb. hány perc időtartamot nézi a televíziót egy átlagos napon? _____

10. Kb. hány perc időtartamot nézi a televíziót hétfőgén? _____

II. MÉDIA- ÉS INTERNETBIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

Kérjük, húzzon alá egy választ a következő állítások közül!

1. Milyen esetben szabad megosztani jelszavunkat?

- Kényelmi szempontok miatt
- Kényszerűségből.
- Semmilyen körülmények között nem szabad megosztani a jelszavunkat.

2. Egy jó jelszó segíthet megőrizni a jó hírnevedet az interneten. Az alábbi állítások közül melyek mondhatók el a legjobb jelszavakról?

- Rövid és könnyen megjegyezhető
- Hosszú jelszó, ami betűket, számokat és szimbólumokat is tartalmaz (lehet, hogy érdemes valahova leírni, mivel nehezen megjegyezhető)
- A szótárakban nem szereplő szó, ami legalább 8 karakterből áll, a betűk mellett számokat és szimbólumokat is tartalmaz, és meg is lehet jegyezni

3. Kihez nem juthat el a közösségi oldal üzenőfalának tartalma?

- Aki nem akarja
- A tanáraidhoz vagy szüleidhez
- A barátaidhoz és azok barátaihoz

4. Keresse a mondat helyes befejezését! A közösségi oldalakon...

- Célszerű sok fényképet közzétenni, hogy növeld a látogatottságod
- Nem árt, ha mindenki tudja éppen hol és mit csinálsz
- Helyes, ha kétszer is átgondolod, mit teszel közzé

5. Keresse a mondat helyes befejezését! A telefonon küldött képek...

- Illetéktelenekhez is eljuthatnak
- Biztosan csak a címzethez jutnak el
- Nem tehetők közzé közösségi oldalakon

6. Kérjük, jelölje meg, hogy Ön szerint bűncselekményről van-e szó az alábbi esetekben vagy sem!

	<i>Igen</i>	<i>Nem</i>
Az érintettek tudta nélkül mobiltelefonnal levideóznak egy diákcsínyt majd azt mobilon, interneten keresztül megosztják egymással.		
Kisebb értékű tárgy, például tolltartó, márkás cipő ellopása		
Egy társa közösségi oldal használatához szükséges jelszavához hozzájutva az ott lévő „profilon” sértő, lejárató, illetve bármilyen hamis tartalmat helyez el		
Ha valaki másnak a nevében egy „profil” hoz létre azt a látszatot keltve, mintha azt az érintett személy használná, és mások számára üzenetet küld		
Valaki azt állítja, bomba van az iskolában elhelyezve, de csak azért, hogy megússzon egy dolgozatot.		

7. Kérjük, döntse el az alábbi állításokról, hogy igazak, vagy hamisak!

	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
Az iskolában az egyik szünetben két diák szóváltásba keveredik. A szóváltás hevében az egyik ellöki a másikat, aki olyan rosszul esik el, hogy annak az esés tompítására használt keze eltörik. Ez gondatlanul okozott súlyos testi sértés.		
Agresszív, erőszakos világban élünk, egyre növekszik az erőszakos cselekedetek száma és brutalitása.		
Az erőszakos filmek nem növelik a néző agresszivitását.		
A való életből filmre vett agresszív jelenet nagyobb agresszivitást vált ki, mint a filmbeli fiktív, megrendezett agresszivitás		
A gyerekek ugyanúgy értik a média üzeneteit, mint a felnőttek, ezért esetükben nem kell óvatosabban eljárni a műsorválasztás tekintetében		
A családon belüli erőszak hatása hosszú távon már elenyésző		
A családon belüli erőszakot elszenvedett gyermekek magukat kevésbé szerethetőnek gondolják, sebezhetők, indulataikat maguk ellen fordítják		
A bűncselekmények speciális áldozatai a gyermekek, a nők és az idős emberek		
A gyermekbántalmazás csekély arányban zajlik családon belül, legtöbbször ismeretlenek az elkövetők.		
Az internetes térben, közösségi oldalon való „viccelés” zaklatásnak és személyes adattal visszaélésnek minősülhet		
Ha valakiről nyilvános helyen készíték fényképet, akkor én vagyok a kép feletti szerzői jogok tulajdonosa.		
A közösségi oldalokról lehetetlen bármilyen tartalmat levetetni, kivéve, ha azok sértik a felhasználási feltételeket.		

III. TELEPÜLÉS- ÉS ÉPÜLETBIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

*Kérjük, húzza alá az Ön szerint helyesnek ítélt válaszlehetőséget az alábbi állítások közül minden kérdésnél!
(minden kérdés estén egy válasz jelölhető)*

1. Tömegközlekedési eszközön (buszon, villamoson, metróon, vonaton) történő utazása során miként figyel értékeire?

- Ugyanúgy, mint általában.
- Jobban figyelek a táskámra, csomagomra.
- Ha fáradt vagyok, vagy nem érzem jól magam, a vezető közeli helyre, vagy több utas közelébe ülök vagy állok.

2. Mit tenne, ha a lakásban/házban betörés nyomait tapasztalja?

- Értesíteném a rendőrséget, és kiérkezésükig nem nyúlnék semmihez.
- Értesíteném a rendőrséget, és kiérkezésük előtt igyekeznék rendet rakni.
- Bemennék a rendőrségre személyesen feljelentést tenni.

3. Beengedne-e a lakásába/házába olyan civil ruhás rendőrt, aki szolgálati igazolvánnyal és szolgálati jelvényt nem igazolta magát?

- Igen, attól még mert nincs jelvénye, biztosan rendőr, hiszek neki.
- Először kérném, hogy igazolja magát, és utána engedném be.
- Nem, ha nem igazolja magát, bárki lehet, akár rossz szándékkal, így telefonálnék is utána a rendőrségre.

4. Mindig ellenőrzi-e/ellenőrizné-e a gépkocsiban, hogy az utastérben hagyott-e jól látható helyen táskát, vagy más értékes tárgyat?

- Igen, fő az óvatosság
- Nem, bízom az emberekben és az autó biztonságában
- Általában igen, kivéve ha nagyon sietek

5. Hogyan kell kezelni a PIN kódot?

- PIN kódot sohasem szabad feljegyezni
- PIN kódot kódolatlan formában érdemes feljegyezni noteszba vagy mobiltelefonba
- ha feljegyezzük a PIN kódot, akkor kódolt formában tegyük azt és ne tartsuk a bankkártya közelében.

6. Milyen módon érdemes védeni lakásunkat?

- Elég egy jó zár.
- Érdemes hevederzárát, mozgásérzékelős lámpát használni, hasznos a megerősített ajtót.
- Bízom az emberekben, miért törne be valaki épp hozzánk.

KÖSZÖNJÜK VÁLASZAIT!

Média- és internetbiztonság

Előzetes mérőlap kiskorúak számára

Név:
Születési év:
Lakóhely (csak településnév):.....
Dolgozó esetén munkahely és munkakör:
.....

I. ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

Kérjük, az alábbi kérdések esetében húzd alá a Rád jellemző válaszokat!

1. Legmagasabb iskolai végzettséged

- 8. általános iskola
- szakiskola

2. Hátrányos/Veszélyeztetett helyzetű vagy-e?

(Pl.: roma származás, fogyatékos, GYES/GYED-en levő, árva, egyszülős családban élő, lakóotthon lakója, nagycsaládos, stb.)

- igen
- nem

3. Foglalkozásod, munkaerő-piaci státuszod

- diák, tanuló
- alkalmazott/dolgozó
- nem tanul és nem dolgozik

4. Van-e Neked saját...? (több válasz is megjelölhető)

- mobiltelefonján, okostelefonján internet előfizetés
- számítógép, PC
- laptop, notebook
- tablet, táblagép
- játékkonzol
- okosóra, aktivitásmérő

5. Milyen gyakran használod az internetet?

- folyamatosan online van/ állandóan elérhető online
- naponta többször
- naponta ennél ritkábban
- soha

6. Kb. hány perc időtartamot használod az internetet egy átlagos napon? _____

7. Kb. hány perc időtartamot használod az internetet hétvégén? _____

8. Milyen gyakran nézel televíziót (televízióadást)?

- folyamatosan be van kapcsolva
- naponta többször
- naponta ennél ritkábban
- soha

9. Kb. hány perc időtartamot nézi a televíziót egy átlagos napon? _____

10. Kb. hány perc időtartamot nézi a televíziót hétvégén? _____

II. MÉDIA- ÉS INTERNETBIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

Kérjük, húzz alá egy választ a következő állítások közül!

1. Milyen esetben szabad megosztani jelszavunkat?

- Kényelmi szempontok miatt
- Kényszerűségből.
- Semmilyen körülmények között nem szabad megosztani a jelszavunkat.

2. Egy jó jelszó segíthet megőrizni a jó hírnevedet az interneten. Az alábbi állítások közül melyek mondhatók el a legjobb jelszavakról?

- Rövid és könnyen megjegyezhető
- Hosszú jelszó, ami betűket, számokat és szimbólumokat is tartalmaz (lehet, hogy érdemes valahova leírni, mivel nehezen megjegyezhető)
- A szótárakban nem szereplő szó, ami legalább 8 karakterből áll, a betűk mellett számokat és szimbólumokat is tartalmaz, és meg is lehet jegyezni

3. Kihez nem juthat el a közösségi oldal üzenőfalának tartalma?

- Aki nem akarja
- A tanáraidhoz vagy szüleidhez
- A barátaidhoz és azok barátaihoz

4. Keresd a mondat helyes befejezését! A közösségi oldalakon...

- Célszerű sok fényképet közzétenni, hogy növeld a látogatottságod
- Nem árt, ha mindenki tudja éppen hol és mit csinálsz
- Helyes, ha kétszer is átgondolod, mit teszel közzé

5. Keresd a mondat helyes befejezését! A telefonon küldött képek...

- Illetéktelenekhez is eljuthatnak
- Biztosan csak a címzetthez jutnak el
- Nem tehetők közzé közösségi oldalakon

6. Kérjük, jelöld meg, hogy szerint bűncselekményről van-e szó az alábbi esetekben vagy sem!

	<i>Igen</i>	<i>Nem</i>
Az érintettek tudta nélkül mobiltelefonnal levideóznak egy diákcsínyt majd azt mobilon, interneten keresztül megosztják egymással.		
Kisebb értékű tárgy, például tolltartó, márkás cipő ellopása		
Egy társad közösségi oldal használatához szükséges jelszavához hozzájutva az ott lévő „profilon” sértő, lejárató, illetve bármilyen hamis tartalmat elhelyezni		
Ha valaki másnak a nevében egy „profil” hoz létre azt a látszatot keltve, mintha azt az érintett személy használná, és mások számára üzenetet küld		
Valaki azt állítja, bomba van az iskolában elhelyezve, de csak azért, hogy megússzon egy dolgozatot.		

7. Kérjük, dönts el az alábbi állításokról, hogy igazak, vagy hamisak!

	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
Az erőszakos filmek nem növelik a néző agresszivitását.		
Internetes zaklatásnak nevezzük, ha valaki sorozatosan vagy hosszabb ideig szándékos sérelem okozás áldozatává válik az interneten vagy mobilon.		
Internetes szörfölés közben olyan oldallal találkozol, amely szerinted nem való 18 éven aluliaknak, azért megmutatod a szüleidnek/nevelődnek.		
Ha valakiről nyilvános helyen készítek fényképet, akkor én vagyok a kép feletti szerzői jogok tulajdonosa.		
A közösségi oldalakról lehetetlen bármilyen tartalmat levetetni, kivéve, ha azok sértik a felhasználási feltételeket.		

III. TELEPÜLÉS- ÉS ÉPÜLETBIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

Kérjük, húzd alá a szerint helyesnek ítélt válaszlehetőséget az alábbi állítások közül minden kérdésnél! (minden kérdés estén egy válasz jelölhető)

1. Tömegközlekedési eszközön (buszon, villamoson, metróon, vonaton) történő utazás során miként figyelsz értékeidre?

- Ugyanúgy, mint általában.
- Jobban figyelek a táskámra, csomagomra.
- Ha fáradt vagyok, vagy nem érzem jól magam, a vezető közeli helyre, vagy több utas közelébe ülök vagy állok.

2. Mit tennél, ha a lakásban/házban betörés nyomait tapasztalnád?

- Értesíteném a rendőrséget, és kiérkezésükig nem nyúlnék semmihez.
- Értesíteném a rendőrséget, és kiérkezésük előtt igyekeznék rendet rakni.
- Bemennék a rendőrségre személyesen feljelentést tenni.

3. Beengednél-e a lakásába/házába olyan civil ruhás rendőrt, aki szolgálati igazolvánnyal és szolgálati jelvényt nem igazolta magát?

- Igen, attól még mert nincs jelvénye, biztosan rendőr, hiszek neki.
- Először kérném, hogy igazolja magát, és utána engedném be.
- Nem, ha nem igazolja magát, bárki lehet, akár rossz szándékkal, így telefonálnék is utána a rendőrségre.

4. Mit teszel, ha szórakozóhelyen idegenek, alkalmi ismerősök itallal kínálnak?

- Elfogadom, mi lehetne gond ezzel?
- Soha nem fogadok el italt másától.
- Ha bontatlan a doboz vagy üveg, akkor örömmel.

5. Mit teszel, ha egy idegen felajánlja, hogy hazavisz?

- Semmiképpen sem ülök be idegen autójába.
- Ha azt mondja, amúgy is arra megy, akkor beülök
- Beülök, ha azt mondja, hogy a szüleim kérték meg erre.

KÖSZÖNJÜK VÁLASZAIT!

Média- és internetbiztonság

Utólagos mérőlap kiskorúak számára

Név:

Születési év:

Lakóhely (csak településnév):.....

Dolgozó esetén munkahely és munkakör:

.....

I. ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

Kérjük, az alábbi kérdések esetében húzd alá a Rád jellemző válaszokat!

1. Legmagasabb iskolai végzettséged

- 8. általános iskola
- szakiskola

2. Hátrányos/Veszélyeztetett helyzetű vagy-e?

(Pl.: roma származás, fogyatékos, GYES/GYED-en levő, árva, egyszülős családban élő, lakóotthon lakója, nagycsaládos, stb.)

- igen
- nem

3. Foglalkozásod, munkaerő-piaci státuszod

- diák, tanuló
- alkalmazott/dolgozó
- nem tanul és nem dolgozik

4. Van-e Neked saját...? (több válasz is megjelölhető)

- mobiltelefonján, okostelefonján internet előfizetés
- számítógép, PC
- laptop, notebook
- tablet, táblagép
- játékkonzol
- okosóra, aktivitásmérő

5. Milyen gyakran használod az internetet?

- folyamatosan online van/ állandóan elérhető online
- naponta többször
- naponta ennél ritkábban
- soha

6. Kb. hány perc időtartamot használod az internetet egy átlagos napon? _____

7. Kb. hány perc időtartamot használod az internetet hétvégén? _____

8. Milyen gyakran nézel televíziót (televízióadást)?

- folyamatosan be van kapcsolva
- naponta többször
- naponta ennél ritkábban
- soha

9. Kb. hány perc időtartamot nézi a televíziót egy átlagos napon? _____

10. Kb. hány perc időtartamot nézi a televíziót hétvégén? _____

II. MÉDIA- ÉS INTERNETBIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

Kérjük, húzz alá egy választ a következő állítások közül!

1. Milyen esetben szabad megosztani jelszavunkat?

- Kényelmi szempontok miatt
- Kényszerűségből.
- Semmilyen körülmények között nem szabad megosztani a jelszavunkat.

2. Egy jó jelszó segíthet megőrizni a jó hírnevedet az interneten. Az alábbi állítások közül melyek mondhatók el a legjobb jelszavakról?

- Rövid és könnyen megjegyezhető
- Hosszú jelszó, ami betűket, számokat és szimbólumokat is tartalmaz (lehet, hogy érdemes valahova leírni, mivel nehezen megjegyezhető)
- A szótárakban nem szereplő szó, ami legalább 8 karakterből áll, a betűk mellett számokat és szimbólumokat is tartalmaz, és meg is lehet jegyezni

3. Kihez nem juthat el a közösségi oldal üzenőfalának tartalma?

- Aki nem akarja
- A tanáraidhoz vagy szüleidhez
- A barátaidhoz és azok barátaihoz

4. Keresd a mondat helyes befejezését! A közösségi oldalakon...

- Célszerű sok fényképet közzétenni, hogy növeld a látogatottságod
- Nem árt, ha mindenki tudja éppen hol és mit csinálsz
- Helyes, ha kétszer is átgondolod, mit teszel közzé

5. Keresd a mondat helyes befejezését! A telefonon küldött képek...

- Illetéktelenekhez is eljuthatnak
- Biztosan csak a címzetthez jutnak el
- Nem tehetők közzé közösségi oldalakon

6. Kérjük, jelöld meg, hogy szerint bűncselekményről van-e szó az alábbi esetekben vagy sem!

	<i>Igen</i>	<i>Nem</i>
Az érintettek tudta nélkül mobiltelefonnal levideóznak egy diákcsínyt majd azt mobilon, interneten keresztül megosztják egymással.		
Kisebb értékű tárgy, például tolltartó, márkás cipő ellopása		
Egy társad közösségi oldal használatához szükséges jelszavához hozzájutva az ott lévő „profilon” sértő, lejárató, illetve bármilyen hamis tartalmat elhelyezni		
Ha valaki másnak a nevében egy „profil” hoz létre azt a látszatot keltve, mintha azt az érintett személy használná, és mások számára üzenetet küld		
Valaki azt állítja, bomba van az iskolában elhelyezve, de csak azért, hogy megússzon egy dolgozatot.		

7. Kérjük, dönts el az alábbi állításokról, hogy igazak, vagy hamisak!

	<i>Igaz</i>	<i>Hamis</i>
Az erőszakos filmek nem növelik a néző agresszivitását.		
Internetes zaklatásnak nevezzük, ha valaki sorozatosan vagy hosszabb ideig szándékos sérelem okozás áldozatává válik az interneten vagy mobilon.		
Internetes szörfölés közben olyan oldallal találkozol, amely szerinted nem való 18 éven aluliaknak, azért megmutatod a szüleidnek/nevelődnek.		
Ha valakiről nyilvános helyen készítek fényképet, akkor én vagyok a kép feletti szerzői jogok tulajdonosa.		
A közösségi oldalakról lehetetlen bármilyen tartalmat levetetni, kivéve, ha azok sértik a felhasználási feltételeket.		

III. TELEPÜLÉS- ÉS ÉPÜLETBIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK

Kérjük, húzd alá a szerint helyesnek ítélt válaszlehetőséget az alábbi állítások közül minden kérdésnél! (minden kérdés estén egy válasz jelölhető)

1. Tömegközlekedési eszközön (buszon, villamoson, metróon, vonaton) történő utazás során miként figyelsz értékeidre?

- Ugyanúgy, mint általában.
- Jobban figyelek a táskámra, csomagomra.
- Ha fáradt vagyok, vagy nem érzem jól magam, a vezető közeli helyre, vagy több utas közelébe ülök vagy állok.

2. Mit tennél, ha a lakásban/házban betörés nyomait tapasztalnád?

- Értesíteném a rendőrséget, és kiérkezésükig nem nyúlnék semmihez.
- Értesíteném a rendőrséget, és kiérkezésük előtt igyekeznék rendet rakni.
- Bemennék a rendőrségre személyesen feljelentést tenni.

3. Beengednél-e a lakásába/házába olyan civil ruhás rendőrt, aki szolgálati igazolvánnyal és szolgálati jelvényt nem igazolta magát?

- Igen, attól még mert nincs jelvénye, biztosan rendőr, hiszek neki.
- Először kérném, hogy igazolja magát, és utána engedném be.
- Nem, ha nem igazolja magát, bárki lehet, akár rossz szándékkal, így telefonálnék is utána a rendőrségre.

4. Mit teszel, ha szórakozóhelyen idegenek, alkalmi ismerősök itallal kínálnak?

- Elfogadom, mi lehetne gond ezzel?
- Soha nem fogadok el italt másától.
- Ha bontatlan a doboz vagy üveg, akkor örömmel.

5. Mit teszel, ha egy idegen felajánlja, hogy hazavisz?

- Semmiképpen sem ülök be idegen autójába.
- Ha azt mondja, amúgy is arra megy, akkor beülök
- Beülök, ha azt mondja, hogy a szüleim kérték meg erre.

KÖSZÖNJÜK VÁLASZAIT!